



Epistola ad Bernardum Mattium

<https://hdl.handle.net/1874/240475>

ANDREAS ALCIATVS IURISCONSVLTVS
BERNARDO MATTIO S

εν τοῖς ὑποτάχμενοις νομίζον τὰ παρὰ τῆς ἐκκλη-
σίας καθολικῆς οὐκ ἀδίκημα

Cum me Valterius Corbetes utensq; nostrū amantissimū
suis literis certiorum fecisset mitasse te vivendi institutum
et in immortaliū familiā transisse, et gilduo indutū fuisse
accutum calopodys mixū hoculas illas tū tēteris dēca-
tate existimabam impj ~~illius~~ Sarnofatheni libros legere,
quibus tot inserit fabulas, tot ingamēta, etid nihilominus
ipsarū veritate titulo professus: neq; in mente mēā m-
tūdere poterat ut Mattiū recedere in Divi Jacobi reprobū
se aliquū utensurū. Ceterū ubi prelettis literis, nō lude-
re eū sed serio agere, verioraq; veris scribere dephendi,
quantū me putas attomū, examinatusq; stetisse? Eant
forte sunt nobiscū Calius, qui ubi nūcū hūnt ei nar-
zani, quā bellus, inquit, Alciato dissimulandi artifex es?
qui mihi mendacissimos eos persuadens, nō quoq; pro-
seruere: Sed recte Cretensis adversus Cretensem ut in p-
verbio est, nihil perfereres. Verū et ille ubi literas plegit
nō dicā me tristior, sed tū ita acerbitate nūcij animū ce-
misit

nisi, ut duas per horas nihil effari potuerit. Illi ne tanta eruditione perpolitum, tam romi natura, tanta facundia, in suavis moribus, tam acui ingenio tam infinita probitate co delapsum, ut his amicitis quibus unam mentem duobus in corpibus habebat, contemptis, spreto, insultis in talem tenebrarum oblivionisq; locum secesserat? At certe si nostrum alter Tullium tunc fuisset, qui te nunc amictus involuunt procul abisset, orationeque et effratibus, argumentis comitissim, in cerore q; maxime incidere, sibiq; nihil consilire, qui tui simul in illa observatione secedit. Quod si id de te rationibus obtineri non potuisset accessissent preces, teq; vel a tam seuo proposito renouassent, vel vna tecum sub eadem militia nome dare nos copulisset: ut sicut in humanitatis studijs, in meis oculis disciplina summissa et conuolues semp fuim, ita in hac quoque palostea castro leges sequerem. Sed nescio quomodo malo fato artu sit ut illum negotiationes sue in aliu locu tunc abduxerunt: nos aut reba aduocationu fastidia irrequieta patromadi studia in patria cotinuerunt, ut in tempore huius malo remedi aliquod afferre non potueri; si em zuniusculo aliquo ^{corycense} ~~corinthio~~ auiibus quicq; huius rei subauscultassem nihil mihi mora scripsit nec me quaq; spisi gradusmi ransidiri qui protinus ad te tanq; alexit alexikatos aliquis aduolassa. ^{partem tps retinuit} ~~partem tps retinuit~~ ^{sent donec te aliquo} ~~sent donec te aliquo~~ ^{veratro tibi restituisse} ~~veratro tibi restituisse~~ ^{nametsi em me nequaquam ptereat q; laboriosu, et difficile sit, pti} ~~nametsi em me nequaquam ptereat q; laboriosu, et difficile sit, pti~~ ^{namc non dubitarem, qui rationib; argumentis, persuasomb; pti} ~~namc non dubitarem, qui rationib; argumentis, persuasomb; pti~~ ^{bis} ~~bis~~

A nec me quaq; spisi
gradusmi ransidiri
partem tps retinuit
sent donec te aliquo
veratro tibi restituisse

bus te vultus oppugnatu, tandem expugnassem maxima quippe res est insita pectoribus hominum religio cuius vires huiusmodi esse veteres illi auctores ostenderunt, ut affectus quoque paternos superaret, ut non alia ex causa traditum sit, quibus a patre suo implationi deditam Iphigeniam inuito tantum reluctante, quam ut inde exemplum mortales arriperet sub preceptu religionis pessima plerumque fatuosa habet hoies tanari, presertim non tantum in amicos, sed in eos etiam, qui vinculo naturali unguuntur exire. Quod improbitate in mysteris Iudeorum ab optimo maximeq; Deo improbatam inde cognoscimus, quod ex oraculo iussu in Abrahamam filium suum iam in pro victoria inuolante seue Deus arripit non minus charitate paternumq; affectum probare se ostendit, immensam et vix credibilem pietatis etiam se obedientiam. Sed summus poetarumq; philosophiarumq; auctor Lucretius non immerito gravem quendam hominem laudibus extollit, qui fuit gravissima suspitione mortales afficeret et pro celestium timore, nec solis hincq; iussus, nec elementorum naturam inuestigare auderet primus spreto hinc terrenis, verba ratione mixtus totis velis in carum rerum cognitione differri non dubitavit. Cuius exemplo quasdam ipse suspitiones renellere, nec commenticie quorundam fabule quominus id tentare deterreret. Si modo non difficiles te persuasum mihi aures non dissideret. Deo em is sui q; iudicij sui sumum

summa arumē nō cognoscām. Sed vercor ne tu quoq; rectorum
 vestigio inherens, iam corruptus bene hac rōmētia moribus
 aliquid sine stomacho audire nō posses, nisi quod in te tua sanā
 consiliūq; tuū tanq; optimū probet quā in sentētia, nisi hec le-
 gis perseveraturū crederem haud quicq; laboris ē asūpsisse.
 nō em̄ aliud facere videres, quā si de fœderulis manu exorgerē
 clauā pararem, aut ipse mberillis viribus tū Hydra rectāne
 aliquid molirer. Cū em̄ diuinus ille Plato Sophistē quēdam
 fuisse Hydram prodidit vaticinabat̄ credo, et unū aliquū vestīū
 animo volutabat, tū quo quisq; de suo dogmate disputare au-
 sit, quotquot argumēta referes rursus pullulat et mille splo-
 gismis fortiores insurgunt. Ipsi certe in palæstrā tem̄ desce-
 dere nō ausim ne quāuis meliōre causam tuerer, eloquētiē ta-
 mē tuē succūbam Horatiusq; illud dicere me rōpellas. qui in
 Aristophontis oratione vinceret, Instiores se partes fouere ex-
 clamant, rectorū aduersariōrū actorem esse potiorē. Solum
 itaq; terū acturus sum, vt phalerato sermone nō subdolis argu-
 tīs terū agam, Sed rationes tibi uzās breuit̄ perreuscām
 nudamq; an̄ oculos tibi veritatē proponā, quā scio te quāq;
 aliquū agnouisse necūq; in ambulationib; illis nō de ea sepe
 collocauē. Sed nō satis p̄spicio quonā modo post tuū ab-
 vire Romā discessū sententiā mutaueris. Indēq; illū s̄simi-
 tatus, qui tū nullis p̄tib; flecti potuisset vt Chri. sacus micra-
 retur in reluctantē amico Romā iūisset dephendissetq; sacrodo-
 tum

Plato

Hydra

tū auaritiā, libidine, scelerā statim Iudaismū exiit Christi-
 factus est cultor, quonā existimabat, nisi Christus nō solū s̄simus
 prophetes verissim9 Deus esset haud quāq; possibile esse fuisse
 eius cultus tandem vt duraret cū illū etiā nequissimū gda hoies
 inter p̄mos tractaret: Tu em̄ vt cū Mediolanū venisses mihi
 retulisti in tua hac peregrinatione per monasteria fere s̄p
 hospitatus es, et vel eo forte acōto scitalia hec instituta optima
 esse cognouisti. Quid quāuis a multis indotes et nullius iudi-
 cij viciū obseruata, nō labefactat̄ tamē sed iudices potius auget̄.
 Verū nō fuit quod tu in hoc fallerere, quāquid nec negare
 ausim aliquos in illis (vt dicitur homi quē) bonos mystosq; esse,
 et quorū meritis DEVS rectorū p̄auitate donet, vt em̄ in
 om̄i mortaliū quorūq; rōtu Piantis oraculū, quo plures malos
 esse dixit, verū est, ita in his quoq; renobis verissimū quotidie
 dephendit̄. Sed hoc est quod ipse rotendo, multo acceptiorē Deo
 illorū vitam qui sacis soluti Christianorū more viuūt etiā de-
 gendi modū amplectant̄ qualem tu prius sequebaris, Quod nisi
 expressim tibi probaueris nihil moror quā demētē me, et qd
 Aristophanes ait Platonariā dicas, nec em̄ in vniūsum da-
 nare, istas tibi fratras ausim, tū quod labet meliōra suspi-
 rari, et aliquos in eius optimis moribus instructos, vitēq; saci-
 tate polientes existimare, tū quod illud mihi rācedū video ne-
 simul

J

Mediolanū

Pias

simul oēs conuocatos aliquā in me machoneum deuotionibusq; et diu
 nō aliter merum agatis, quā Diogenā meliū dicitur aliqui suis. Athe-
 nenses myste persecuti sunt: Erat is viz erga Deos piissim⁹ et q̄
 nihil prius celestiu vici culto duceret. Ceterū rapta ab Athenensibus
 insula Melo, quē illi patria erat, tū Athenas foreisset et de-
 positam pecuniā auitus ei denegasset, adeo Dux illis gentiu mi-
 micus factus est ut Stromaxos diceret. Cū in diuisio quidam esset
 et nulla roquende scuti aliqua haberet. Heculis Simulachru quod
 forte fortuna aderat ignibus inposuit, horq; ramine in Deū in-
 illat⁹ ē. Hic sentem roque bissonogis aliu adde labore. Idem
 hinc arana illa Athenensiu mysteria, que ne vulgus edere
 nefas esset divulgaunt oibus, sacerdotib⁹ sicuti rouozū oculos
 confixit. Sed et vsq; adeo contempsit ut copulores a religione de-
 uiceret ne amplius miraret⁹ persuaderet. Quapropter riuū
 decreto proscripius addita ille mercede, qui vel raptū adluxisset
 vel reluctantē ferro occidisset hui⁹ itaq; exemplo ipse admouit
 hand quāq; audecē ista scribere ne rrabroues qd dicit⁹ rōritare
 nisi tuam in me beneuolentiā nosem, teq; vel amicitie causa,
 nulle scripta her rōstra traditueni opinaret. Cū satis tibi esse
 factū existimare posses, si que rationib⁹ ipse vera rōuūgere
 de te sperem his literis declarauero. Quāuis em solent dici
 pro veritate pugnandū esse, nec quicq; submittendū, dum
 iuste agas cuiusmodi tancē tpa sunt ut etia aliquid nobis remittē-
 tēdū sit, ne rētorozū oia odia merzram⁹. Quapropt rōstul-
 tissim⁹

Submissandum
 vel
 submittendum

testimius gust⁹. Cicerois exemplo tū plebe loquit⁹ cū se ipso sentit
 Si em nō recte sibi consulere bonū horū fenteculozū partem,
 si meliorem rēteris eos nō esse p̄dicare audecē, nō dubitacē fore,
 quā sicut a Centarus Cignus sic corū calopodys ipse tandē
 opprimeret. Demosios igitur veracide illius Dec Simulachru
 interim recordoi, quod altera ^{manu} faciu retinere, altera rōbitum
 a p̄torozibus existimat⁹ ut viz exemplū inde accipiam⁹. Sin
 quā freno brachiu manu mhibendū, ne in aliquē aut male
 quicq; dicatur, aut se ipsa fiat. Sequit⁹ em (quod ex Am-
 Seneca accipi) maledicos vltor a tergo. Deus, q̄ tibi idcirco
 prius enarrare volui, ut quicq; a nobis ductū disputatūq;
 fuerit nō existimes a maleuolo oio proficisci: Si em per-
 suasione har tenereris exempla her ipsa oem autoritate per-
 ducunt, nihilq; terū oio proficere, idq; dubio procul summa in-
 mueria. Res igitur erūt p̄stade, Cetera manna esse dicat, nā
 etiā multū tua te falleret opinio, qui me tam breui detinēsu
 uero recessisse existimares, nō em te latet superiozib⁹ annis
 quanta inter nos amicitia fuerit, quā profecto nihil aliud
 quā similitudo morū inchoauit, rōfirmant, rōfirmatam
 auxit, nec etiā te p̄terit, quā tu ipse soleres esse candidus
 sine tertozis sine furo, quāq; ipse vicissim terū expertozis
 et sincere profus animi merito igitur ea debes, q̄ ad te
 scribo

Cicero

Demosios

Seneca

+

→

ma

scribo, arbitrari a me tibi candidissima mente liberorum ingenio
 scripta, qui non aliud agere velim, quam consilium tibi meum in
 hac tua nova, et inexpectata institutione patefacere, et tibi
 communicare. Quae tamen alias a me animadvertenda, nunquam
 tamen unquam prodidi, et ceteroq[ue] silentio transacturus fuisse nisi
 me amicitiae tuae causa facienda scribere impelleret. Primum
 itaque omni mihi charissime Matti hoc velim tero ipse cogites,
 non praeferri illi nostrae religionis hereticos quales fuerit Apostoli ut
 ab his in primitiva ecclesia sancti illi Antistes eadem vix taceant
 quae vos prosequimini, etenim si verum est nemini non cognitum
 Christi axioma **OMNIS CHRISTI ACTIO** ad nostram insti-
 tutionem pertinet. Sed quoniam humane vires imbecillae atq[ue]
 fluxae sunt, cum omnia agere eius exemplo non possumus, proximum
 fuit ad duodecim tamen ceteros imitari, illudq[ue] ceteris viribus conari,
 ut illis quod proximi acciderunt, id ego ex te sperem, non vos
 ita faciatis? non opinor affirmare id audebis, quippe si ita
 faceres manifesto mendaciorum committeres. Vos autem cum parum
 quaedam graviora pendatis mendaciorum tamen delicta foemidare
 videmini, quapropter in eorum expectatione distinguitis subscri-
 ptisq[ue] ut homo latorum bonum possumus non ita disertum credere spero
 ut quod a confonatoribus vestris nunquam audimus, ipse solo ex-
 quaz, post Christum tunc celebratq[ue] illum resurrectionis die in
 dycesi palantes Apostoli, alij alio via mortalibus ostenderunt.

Sed

intra

iniam,

Sed quomodo, et constitutionibus et maiorum decretis quilibet ri-
 mitas, eos qui novam religionem induceret punirebat, palam id fieri
 non potuit, ne statim de medio sublatis autoribus quod pauci erant
 non egue facile mereretur nostra fides acciperet, quibusdam itaq[ue]
 in certam semitam deflexis, ceteris quosdam constitucere ceperunt
 quibus illi conveniret, antelucanisq[ue] horis Christo laudes reciteret
 huius exordium cepit ecclesia, qua vox Graeco nomine nihil aliud q[ua]m
 rerum commentulium significat, ut non existimes, quod indote fa-
 runt ad autoritatis in urbe Roma **PETRYM** habuisse, quae
 nunc eius successores habent: procerat ille ecclesiae et collegio illo
 Christianorum, quod in urbe erat, quorum numerus fortasse quin-
 gentos non excedebat. Ad hos extant **PAULI** quaedam epistolae quibus
 qua tenus res eo in principio esset satis ostendit, et ne recedas
 opulentos amittesq[ue] eos fuisse, continuis operibus urgebant ut se
 aleret, nec uti vos nunc habetis, Tabellarij nuncq[ue] erat quod Roma
 indefesso cursu ad ordinis generalem magistrum pro obtinenda
 Pragmatia propecerat, epistolae illas quod firmissime sunt ut
 fidei ratione annis una mi nunc Phibe detulit. Tanta erat in
 us feugalitas possemus non absurde (si presentium horum commentis
 augustis illis et sanctissimis illis quicq[ue] simile habere possumus)
 flagiferorum scholis quibus nostra state ut plurimum mercantur in-
 ceatur ecclesias illas coparare, igitur qui in eis nomine dederat
 a vitijs

ecclesie pmoidea

a vitis abstinebant, nullius delicti rei habebant. tamen si certa
lege quo minus uxores duceret, prohiberentur, nihilo tamen san-
gari ducerebant, Indifferentis virtus erant sicuti et habu, q̄ ex eis
melior haberet in episcopu creabat. Mores et vite sanctitas no
pecunia aut nobilitas respiciebant, ex his tot sunt martyres pro
pagati, tot confessores, nemo pro CHRISTI fide morte subterfu-
gere dubitabat; ubi se numero auctos viderunt palam et vbiq̄
nam veritatis doctrine eloquentia et miris exemplis, quos poterant
in sententia trahere, non edictis p̄cipu, no p̄sentibus criminibus
abstereri: Nū itaq̄ vos ita facitis? Ois fere Asia in magna
Europae parte Turcarum armis opprimunt, quis est de vestris q̄
in eas regiones secedat: Aliquot ex Orthodoxorum in sententia ha-
bat? ecclesia hoc ē reu aliquo orthodoxorum cōstitut? pro hui
cultu pugnet? Nemo recte quod no alia ob causa furere du-
bitatis, quā quia vos Turcarum mine a tam pio proposito ab-
sterret verum in fortasse latunas, aut crucem. Quod si
ita est no maxime vobis iustor nisi fortassis faciliore surro cap-
tando augendiq̄ dignitati occasione in Christiano orbe stantes
expectatis. Sunt in Bohemia peruersi dogmatis spectatores
Assidite, et quis nū v̄m eo profectus est ut in certa eos v̄
deduceret: Audistis q̄q̄ et p̄cipes quoq̄ plures h̄t ob causa
de regno periculantes. Audistis orthodoxos quoq̄ plures ab his p̄-
missos recidisse. Fremq̄ (ut inter Barbaros equū fuit) per gladi-
os tractatam vobis ipsis consultis, nec in tam atrox periculū
et p̄

q̄ ep̄ aliam deligeb.

Assidite

→

et presentem eadem salutem vestra progere, seruu ducitis, nec tā
mignus ipse iudex esse volo, ut hoc quoq̄ de vobis regred et in-
uolari vos velim eaq̄ tamēta pati, que p̄isti illi exadit
Cicero fecerant: no em̄ me latet magis libentes vos ve-
teribus illis esse nec tanto ai ardore pro vero cultu agi, quāto
ipsi et aduersus Imperatores pugnant. Sed recte equū fuit
ut sicut apud Solymos in Christi reuotaphio de subru irolitis
vū vobis elemosinā magnā neq̄usq̄ euoluntū de viatorib̄
cōparatis, ita quoq̄ in eis regionibus idem misericordiam in q̄bus
no surri spe sed zelo fidei deuictos nosse eā possent. An cum
patru nostrodū memoria dephensa in Aegeo mari pericu-
lorū qui ad Solymos tenderent a Turcis nauis fuit intermina-
tūq̄ illis esset nisi Chriū DEVM abnegatū fore ut nauis nec
geret ruy rei signū certus iudex esset et nemine manū excedere
sub aquas demersi suffocatiq̄ sunt, no vides quā peata eorū fuerit
eora Dm̄ seruitus, q̄ illos in sine benignitatis martyrio libertate
admittat? Tē idem fortasse cūcturū fuit si eā nauis ordines
isti fratru tenuisset sed ut ad rem redra consueti quide p̄isti
illi religionis nre patres erat vū tot p̄laza magna exorta
sunt, que leis q̄ eloquentia dogma nostri illustrant, q̄ sanctita-
te asiduoq̄ malorū toleratu inuincibilis ostenderūt nec his
inter se heresibus dimisi ipsi essent erat alij quide albe alij nigri
alij yllū

51201

Phin. de Chyfti
amis tiff:

alij quidam, alij alijs coloribus, sectis uerbis distinguuntur oēs factus
erāt solo nomine Christiani dicti: Idcirco et charitate et amore et pro-
bitate tam committi ut nec eorū quidem inimici quicquid reperire pos-
sint, quod in eis damnaret, hinc C. Plinius gentilibus uix et q̄ eos
quod rueratibus subdidit, nihil in eos accusat, praeter quod Chm̄
roterent, nō em̄ in scelus aliquod obstruigi nō furta nō latrocinia
nō adulteria committere, nō fulem fallere, nō appellanti depositum
abnegare promissum eos rē et innoxium capere: que oīa si de
uictis ordinibus nris diceret, nō satis scio quā de oībus uere
sed certe de plurimis falsum diceret, quā ob rānsā fieri u-
dem, ut sicut concors illorū firmitas oīm uirtus et nudos in suā
sectam traheret, sic nostra tempestate plurimorū improbitas
etiam optimos a uobis alienat sicut ceteris (ut Graeca uoce utar)
frandalo Ceterū quomā illorū uirtute iam res Christiana in
zū in modū reuerat et iam CONSTANTINI lege tēpla sua
pagani claudere erāt nisi unusq̄ Christianus oī in orbe canta-
batur, fuerit qui scelerum amauerit uū monachi dicti sūt
quorū institutū ita fferentimo placuit Rufinūq̄ ut in hor
albo nomē dederit, nō erāt hi quales nri tps furina tumo-
indanti caput cucullione conterti, solitarij a laicis inter se mi-
nis frequentes carne posi, pastillos scribitas, placentes, pisces
priosissimos comedentes latifundij, dortissimi. Sed qui uisum
si in promissuo genere uferent duntias cōtemnetes, solus per
laudibus insisteret sudore aliquo suo uirtutantes, quippe q̄ le-
gerim

Costa:

fiero
Pusi

ditissimi

gerum eorū aliquos uidi mercede cementa et terrā banla-
re solitos, qua se alerent, et quod supflueret ceteris modis
largirentur, nec aliter uiuebant, quos Augustinus quāq̄ m- Aug.
fctiuit, qui nūc solum nomē tenēt mores et habitū mu-
tauerūt Primus qui suade monacho fratribusq̄ hūc nris
modū instituerit quantū ex historia dephendi sūt BEN-
DICTVS hūc rū Gothorū bellis rū Polifazio flagratibus Gotho:
Italia deserta multaq̄ essent flammaz et ferro oīd uasta-
rent monachos hos pro tpe instituit resstantibus bellis for-
tasse (ut arbitror) ad pmos mores reuersurus. Verū post
eius morte aliud consiliū successoribus fuit. Dicitur em̄ Longobardi reges
primū a LONGOBARDORV regibus mox a quibuscuq̄q̄ alijs pua dicitur reno-
Cū em̄ aliorū monasteria haberent quicquid uel male par-
tium, uel prauis artibus conflatum erat, egrotantium testame-
tis accipiebant, qd̄ uerz alia ratione nemo saluus esse
posset, nisi uel pauperibus uel monachis rei suę aliquid m-
penderet. Verū Benedicti exemplo trecentis adhuc annis Guelphori
rū permissose Guelphorū Gebellmorūq̄ factiones Italia pos-
suadarent nullaq̄ ciuitas uel potius domus nō aliquo
hmodi scelere laboraret p̄tēsis temporū migrate FRAX Feaurisq̄
EISCVS ordinē hūc uestruū instituit, quē tamē postea
ita mutauere, ut si reminisceret minime eū esse agnosce-
ret quē

Aug.

Pocurd.

Gotho:

Longobardi reges

pua dicitur reno-
bia.

Guelphori

Gebellini

Feaurisq̄

Regula frat:

ret que ipse instituerat: Ceteris legibus discipulos ille suos non adhibuit solum moderationis et demissi animi admonuit eum gelicamque doctrinam ut sequerentur imperavit. BANAVE

Bernard:

TYRA, que elegantiori vocabulo Eutichum dicimus habitu quo nunc vestimus instituit, pastorali enim gregariisque vestimento

Bernard

primo minoritate utebantur. Addidit ut arcepi Calopodia Bernardinus Senensis que tamen ferunt muentu suu danoise

Mediol

Quum Mediolanum fuisset Philippum viccomite, qui tunc regni poterat convenisset petijt sibi locu concedi, quo monasterium

Merula

sue observationis edificaret, haud difficulter annuit princeps, sed ut summa et inoparabili prudentia erat subdidit fore ut

vbi d. francisci locus

quibus cum petitionis sue peteret, mura discipulorum suorum migrati tudine vix ferentem, qua mitteret inantissimum dux minime

deceptus est. Hic ego franciscu ab elegantissimi scriptoris Merule calumnia defendam scribit ille historie li. vi. haud satis

recte eum ferisse qui cum civibus odys omni infestus nictes recne ret, gliscentiisque indies domestica azima pacis pdicatione fre-

quentibusq; foronibus hinc malo obinad non merit, et ut utroque dus moru censor, grausq; criminu obmroator erat, no eloque-

tie viribus no pietatis comemoracione, no quarumq; arte ruit les dextas a sanguine retineret, qui (inguit) in Apemini

ingis maluit cu fraterculis suis speculari, qua huius mali ali quid lenare, et hoc fortasse ne Pontificia manspate sederet

in maxima huius mali pars emanabat. Nunc maledictus es merula melleg; litum gladiu in franciscu detorques Anne

arbitra

arbitratus si summus PONTIFEX male cepisset taciturnu franciscu ne cu sederet! Erzas certe no ita in euagelio pripit no ita

Johannes baptista Herodem timuit nec etia in prophamis Hontades Sotades

D. Johanni Herodes Hontades Sotades Philadelp.

Philadelp. rades Philadelp. tu Agstione sorore in vxore accepisset eam

izatus rex padoce et situ eu conferit. Ipse existimo Italic ra lamitate magna versante aio Deu no fuisse, ut quod iam

in fatis erat franciscus vel tolleret vel dimitteret, Sed ut in franciscu no satis equo iure merula melamat, ita no

rumura ei sectatores insectant, qui femolis quibusda questio nib; philosophic mirubentes iustam vite institutione neglexerunt

malueruntq; seditiones quasda virisum comitate, qua perpetuo vitz tenore sentiam obseruare. Hinc francisci comes uescio

Helias

quis Helias dum in eius locu subrogari cepit no minores in eo comisitio turbas mouit, nec leniora factionu studia qua

inter profanos sunt maxime debarcharent, ut ia tunc pflaga mente posset rogus fore ut aliqui in multas partes Impera

tores vestri cohortes suas diuideret fierentq; et seniorib; alij

Franciscanoru diuisio f

Obscuantes, alij soluti, alij Amadecani alij Clarenses et no aliter simul dissentirent, qua Christianus cu Tartare vel Turca

cu fsebrigo faciat Na in pscntiam eo ob has similitates progressu est, ut fore alter alteri hois loco no sit: Contendunt

de Calopodys, et tanq; de azis forisq; digladiant qsi vniuers no liceat, quogno habitu voluerit Deo mseruire. Beati m

guit

pauper
dices

quod Christus pauperes spiritu, at nisi vos superbissimos spiritus
 gereretis haud quamquam hoc de re tantis odys recitatum foret. Nemo est
 is pauper qui facultatibus delapsus est, neque is dives qui pecunia
 abundat, sed potius is est vere dives, qui quam minimis eget, pauper
 qui plurimus: nisi mens vestra alieni appetes, si te quod ponas
 vos est contenti effectus ne non ditissimos negaret. Si pauperes vos
 esse fatemini recte rei estis, quoniam non pauperes spiritus, sed divites
 esse vultis, meritoque de vobis illud dici poterit, quod in Pro-
 gene intorsit Plato maiore reque ambitione in sordidus vestibus
 Civitatis agi quam ipse in auro et argento sollicitaret. Cum ego vos
 Civitatis non copare, qui si a rebus tolerantia laudari vultis non
 debetis egere ferre si huiusmodi viris similes vos esse dixerit et illi cum
 omni divitiarum contemptores erant et hyeme nudis agebant statuas
 frigidissimas amplexabantur vobis delicatioribus abstinebant ut pla-
 ne eorum imitatione fabricati videamini nisi quod in eo quod
 illi fortassis vivebant, quod ramino prandio assuescerat, et quod
 sola manus pro ligno pomulo uterentur. Interrogatus certe Di-
 ogenes cum Civitatis diceret quia mihi aliquid porrigentibus
 ad blandior, et tantum more tanta adulor: in non porrigentes ad-
 satro, mimicos aut male mordeo hoc certe ratione non video
 cum et vos Civitatis non appellem, quippe qui perulatores, schis-
 gos, feneratores in monasterio fruguetes et pluridissime habent
 quod existimare exemplo Christi vos facere, qui in publicanis
 diversatus est, nisi illi vos larga manu minaret legentis super
 magis iudicio completeret. Cum si quisque liberalitate dicitur
 aliquoties animam vobis largitione dederit, si penetrat iustitiam
 ni adlatrisque, et quod mercede donationis fuit in obligationis neces-
 sitatem pertrahitis, fuerunt etiam qui ex formula tantum debitum in
 iudicio expecterent. Sic quantum quisque de suo vobis addit tantum
 amicus, ubi dare desierit hostilia cogitatis, ut non in alios ma-
 gis quam in vobis similes viros scripsisse faceretis portam
 Teri raxadax existimem.

Diogenes
Plato

Diog. cum Civitatis

aliquoties animam vobis largitione dederit, si penetrat iustitiam
 ni adlatrisque, et quod mercede donationis fuit in obligationis neces-
 sitatem pertrahitis, fuerunt etiam qui ex formula tantum debitum in
 iudicio expecterent. Sic quantum quisque de suo vobis addit tantum
 amicus, ubi dare desierit hostilia cogitatis, ut non in alios ma-
 gis quam in vobis similes viros scripsisse faceretis portam
 Teri raxadax existimem.

Ἦν ὁ φίλος ἢ λαβὴν δόμῳ φάτερ ἐσθὸς ἔκαψεν
 ἢ δ' αὖ μὴ τὴ λαβὴν, το φάτερ εἶπε πορὸν
 ὠνία γὰρ καὶ τὰυτὰ τὰ φήματα αὐτὰς ἐγώγε
 οὐχ ἐθελῶ δόμῳ οὐ γὰρ ἐξω δόμῳ εἶμι

Cum nos non absimile paucillum de exemplari recedentes
 quibus hysimus

Cum quicquid dederim dominum facereque salutas
 Cum nihil hoc solo voce scatez as
 Pro rebus sic verba referis sed tu amplius ipse
 Non habeam donum, parre vobis dominum

Anne hoc franciscum de superis prospertante tu iniquissimo
 animo forte arbitravimur, qui quas ipsi ordini leges dederat
 tam notabilitate totum indignet. Quibus cum successorum
 ingenijs et he multum depravate sint, quicquid tamen in illis
 boni equique est verisimile est ab ipso promanasse. Tametsi in
 hac parte multa de fratribus accepta sunt, quaedam tamen
 in non satis profiteci ausim, an recte fuerint mutata.

Scribit

Theophrastus
Dionysius
Philo
Et scorum vita
at mores

Scrabit Theophrastus et longe diffusius post eum Porphyrius in libris
de abstinentia a carnibus, a quibus nonnulla diversa eloquentissimè
ille Philo etiam memorie posterorum tradidit fuisse apud Iudeos
quosdam philosophos, qui sepe dicebant eos inter se summam amo-
rem observantiam habere voluptate omni quasi vitio aut carcat
aspernari modestiam, atque tranquillitatem ab omni cupiditate et soci-
bus remotam nunquam amplecti uxores non ducere alienos liberos
quos bonis iudicibus cognoverunt adoptare a tenerisq; annis mo-
rum doctrinam imbibendam illis tradere, quod ab eis fit, non quia
a matrimoniis abhorreant sed quoniam pellaces nimis feminas
mores cavendos arbitrabantur. Rursus divitias omnes adeo ab illis
despectu haberi ut mira inter eos sit paupertatis concordia in
nemo propter ceteros aliquid possideat, sed tota omnia habeat alter
aut ditior aut pauperior alter non sit eademque omnibus (uti fratribus
convenit) est facultas. Hi avidi durique corporis esse gaudet, nisi
id vitium debeat cum contra virginitatem lectum esse muliebri arbitrat
providetque ac summam molliam id effugiat. Coibus suffragiis
sibi perfectos atque obsonatores constituunt, non omnes unam rem colunt
sed facile quorumque placuerit commigrant sepe penes hereseos
sue viros hospitantur a quibus tam alacri animo suscipiuntur, ut una
simul semper habitasse illos quisque optare possit. Quapropter
discedentes nunquam viaticum aliquod secum ferunt, vestimenta et calceos
penisq; vetustate et usu consumpta fuerint non mutant emptiorum ven-
ditioms contractu abstinent, veteremq; permutationis consuetudinem
magis

magis observant Deum si quis unquam maxime coluit illi ipsi sunt.
Anticam horis patria oratione cum salutant ut solem oriri faciat
prantur, ubi heri fecerunt a perfectis suis ad artes operaque sua ex-
tenda singuli demittuntur, et ubi per quinque horas laboraverunt in
vnum conclave congregantur, frigidaque plati in convallid cocunt
in id preter imitatos quibus introire fas non habent ibi cibus uno
ordine. Sedentibus panis in singulos quisque ferulū unū apponit.
Primum coram sacerdotibus dicta prius Deo oratione comedere in-
cipit, an enim preces quicquam gustare non licet, ubi pransi fuerint
pras Deo agunt, ut quod ab oratione prandium auspiciat in orati-
one quoque desinat, post heri convatoris vestibus depositis a opera
rursus exiunt, eadem ratione post solis occasum redeuntes cenant
clamorem tumultumque inter eos nunquam audiunt. Cum enim omnium contine-
ntissimi sunt suo quisque loco loquitur strepitusque idcirco abest que
capula ebrietasque potissimum exatant non vescuntur aut bibunt
nisi quatenus vitam sustineant alioquin in eo nulla est certa lex.
Qui in heri ministeria ordinari volunt non illotis pedibus statim
admittuntur. Sed postquam integrum annum foris ea lege vixerint
tum demum mittantur, ita tamen ut cum eis adhuc vivere non liceat
nisi per biennium etiam continentie sue signa monstraverint tunc
penitus admitti aliquo preceptis verbis mirat imperio
Deum veneraturos, iustitiam continuo servaturos, nemini nocituros
adher malos habere odio promittunt, non secus in hominem iustum
inimiam factam reputaturos, quam si ipsi lesi essent, fide cogitate
veru ob

quodam laborat
et scorum

et scorum phatno

et scorum usum
randum

veru observantia, probitatem custodituros donec vixerint aia ad ce-
lestes transierit. Hec Egeorum dogmata sunt vñ vestri au-
tores maxima institutionu suaru partem accepere. Tametsi qda
mutauerit, que tamen no video cur ita mutari peruerteret
debuerit standum veteri lege esse nisi evidens utilitas ut ab
ea recedam) persuadent et veteres tradiderunt et vulgo dicitur.
Videamus quantum no dura evidens utilitas hec fuerit, sed aper-
tissima irreligio in eo vos traxerit quod incertiss. Laborabat
Egei proprijs manibus mercamraque et vilissima officia exerce-
bant ut nudo sibi virtutē repararet vos obtusi sedetis pterqz vñula
quibus lingua et voce exeretis, nullū aliud opus facitis mihi qd
dem persuadebit nūqz aliquis posse hominē quātūvis optimū inte-
grum diem celestiu speculationi mēbere, fragiles em huma-
nē vires sunt, et demonū illusionibus multū obnoxii. Quapro-
pter si tres aut quatuor aut plures horas ita quisqz intent) fut
necesse est aliqui de ea cogitatione remittat, quod etia factiss
mō auctore Aristophane no pterijt apud quē in Ev vesp̄das
Socrates Strepsiadi sem p̄suadet uti recūteret) quādoqz subtiles
illas cogitationes remittat, rautqz ita consideret qua in te ut Eth
mros mittā Antony novaxō passim et per ora om̄ circumferat
exemplum em no absimile Ovidianū illud.
Si nūqz reses tendere molles erit. Scitur har intermis-
sione Egeoru more aliquid agendū fuerat, ut hoc modo facitas
illas, et q per oritū plerūqz subent teutonēs abigeretis. Sigde
ut Catullus ait Om̄ nimis molestū ē, Om̄ reges pa) et bea-
tas perdidit rebes. Dixit hic vestru aliquis, quid ad me si
ca. 10

Aristoph.
Socrat
Antonius Herc.
Ovid.
Catull.
Ovid

ea lege Egei vivebant? nū ego Judaeis supstitutiones imitator su-
zerte quidem, nisi et consuetudo hec vestra apostolorū traditio-
bus aduersaretur. hinc in epistola p. Jacobi Que utilitas igitur Jacob
ille fratres mei, Si fidem dicat aliquis habere se facta vero no
habeat? nū illū salū facere fides pt? quod si frater aut soror
mudi fuerit, et egentes quotidiano virtū, dicat aliquis vestru illis
Abite in pace calestrate et saturamini nō tamē dederitis illis q
necessaria sunt corpori, que erit utilitas? Que verba tibi p̄sertim
Matthi annotanda sunt, qui egente matre, et fratrib) derelictis
ita sermone, ut saltem hūm te in cenobio collocasset in quo aliqd
elaborando egentibus posses acquirere. Moneretqz te illud ad Thessa. Thes. Paul.
Iohannes Pauli qui meministis inquit frēs laboris nostri ac su-
dorū nocte em̄ ac die opus facientes ob id ne cui vestru essem) q
onzi p̄dicamim) apud vos Euāgelū Dei. Sed et idē ad Co-
rinthios priore epistola ad hoc vsqz temp) et usum) et sitimus
et mudi sum) et colaphis cedim) et incertis vagam) sedib) et la-
boram) operātes proprijs manib), quā consuetudinē et p̄sci
illi et frī monachi sequebant) nō ut se tantū alerent, sed ut de eo
quod supererat indigentibus subueniret essentqz auxilio, qd et obser-
uasse Chustū verisimile ē qui propterea καὶ τεκτορ καὶ τεκτορας
uōs fuisse traditur, quod etia mercatura atqz fabulosa opera
exercisset. At vos hec tantū abest ut curētis ut existimē nullū unqz
egre grande calamitate pauperū miserorūqz ordinib) inuictam
atqz ea est, qua vos illos affligitis. Si qui em̄ ex vobis p̄ns diuites
erant

Jacob
Thes. Paul.
rur Chos fabri
filios ee voluit

erant hi nō inopē nō pauperē miseri, nihilq; illis legantes, sed
et fratibus et agnatis derelicto patrimonio in religione vestra in
greduntur, et cum de vestro nihil in pauperes miseriosq; effundere
tū eorū tamē elemosinis vestramini, quot em arbitramini vros
bonos, et Deo additos, qui inopē miserias suis facultatib; proel
serent nihil illis dare; sed ea oīa potius in vos prodigere an nō
videtis quibus, et quā Deo acceptis bonis estis privati. Prædicat
vbiq; in Euangelio Christus elemosinā tutissimā eo remedio viā
ad superos parari ostendit id Daulus et dū interceptes vno ore
mizo consensu prodiderūt, eo vos beneficio careretis, qui eā nulli
pstatis sed potius q̄ alijs pstanta fuerant arripitis nisi fortasse
quisq; tantū de orbita recedat ut par esse meritū dantis arripie
tisq; existimet, quod quantū a veritate absit oēs prospicere possit
Dignū eū de facultatib; suis hand quāq; hoīs libenter diminu
ant, sed ut plurimū vnusquisq; rem augere satagat, q̄ dat vere
Dei grā dignus est quomā difficulter datur, at qui arripit nullū
est benefici dignus, quāquidē et stulti libenter arripunt, nemo q̄
nō in ore Hesiodi illud habeat.

Δίωτι μὲν τίς ἐδοκεν δέωται δ' οὐτίς ἐδοκεν.
Panti aliquis dedit, est nō danti nō dedit vllus. Quā etia
illud arripit tamēsi mendico vos aliqua dare velletis lege tamen
vestra quo minus id faciat prohiberi, necessariumq; hāc in re
magistri seu pferri vestri indulgentiā q̄ eque difficulter credere
(nec em tam scrupulose eū alijs agit q̄ filijfamilias matronisq; in
vos aliqua prodigentib; nō soletis iudicare ut parentū maritorūq;
consensu

117
consensum pravo impetrēt) nisi idcirco factum opinaret ut petere
a vobis aliquid amice, excusatio nūq; desse possit daturus vq; li
benter, si in vobis id esset sed collegij sphæbismate arcei ne
quicq; incōsulto rectore dare liceat, vñ ergo multū gratie apud
Deū adipiscimur, facere nō potestis vñ vero nullū meriti res ē
illam et facitis, et in ea quotidie exercemini. Sicuti em q̄ feno
ri dat grauisime peccat, qui arripit nullus regulariter delicti
reus est, Ita qui pauperi munus aliquid largitur multū lucratur
centuplū illi Deus spondet, qui vero arripit opus nullū Deo gra
tū facit. Ceterū et in alia re ab Esais illis patribus diuitissis
zari eorū uxores habebant, quia tutius arbitratū sūt sine muliere P. Paulū
esse. Probant id institutū Paulus vbi allegatus es inquit ux
ori? ne queere solitudine. Solutus es ab uxore? ne queas uxore.
Quod si uxore duxeris nō peccasti, et si nupserit vigo nō pecca
uit attamē afflictionē in corde habituri sunt hūm. Vos aut et
Esais et Paulo sapientiores uxore oīo abstinentiū duxistis idq;
lege ita vos arstante, quā restitutionē nō satis tū damnare ausim
q̄ viderā etiā sapientissimis fidei nrę propugnatorib; placuisse.
Quapropter Johannes quē ab eloquentia Xpōdōdoro dixerē Chrysostomus
libro tercio quā in vituperatores vite monastice edidit cōsilium
nō maxime probat longq; et late defendit sed et Hierom.
nimis certe affectatus virginū laudib; tantopere extollit, ut nisi Pan
li autoritate magis ducere tū eo fore sentirem errare vq; et per
q̄ dicit

quod decipi, qui comitia sectantur verum et in addebrator illud epigramma
ma semper psaruit mihi sensum nam Grece elegantissimum est si vtrum
Ad Venere[m] properate o[mn]i[n]a nam tollere possit
Ips[us] expressero

Vitam hominum nimius virginitatis amor
Idcirco uxorem capias, da pignora mundo
et tunc sis spurci fautor adulterij.

Paulus quoque sequi visus est qui ob fornicationem ingruit vni
quisque uxorem suam habeat. Quapropter in Antea Silij sententia
ipse pedibus incedit Is summus pontifex recatus sub Pij secundi
no[n]e solitus aliquando dicitur SACERDOTIBVS MAGNA RATIO

NE ADIUTVM CONIUBIVM SED MAIORE QVADAM
RESTITVENDVM Quod apophthegma non esse verissimum
nemo qui nostrorum temporum mores nouerit infirmabit. Scribit

Greus autor Procopius Romani Imperij euersione ea maxime
causa processisse, quod non illa virorum multitudo in Italia sub flo-

norio Augustulone erat, que armis tueri imperium potuisset eam
cum Christiana lege diuocia prohiberent ne quos inuisset Deus

separaret homo plerumque accidebat, ut talis uix mulieri iniret
qui cum alia dissimilis nature gignere liberos posset. At ea que sibi
contigerat reddere procreante nequirit, quod sententia in alijs ratio-
nibus ineptam falsamque ostendere possem, satis sit quod malorum
quorundam exemplo ne dum eos quibus sterilis uxor contigit sed et illos
quibus nulla omnino habere permittit idcirco non retineri quo minus
magna etiam liberorum prolem propagent. Sed et istud qualiter
preceptum

Dius 2 pont.

I

Procopius

Honorius

preceptum fuit vix necessarium esset se ESSEROS ipsos proorsus imita-
remini. eos tradit Eusebius Pamphil. tanta tenuitate reuigi-
paucitate uti solitos, ut raro plusquam semel una dieum hebdoma-
de alui purgatione indigerent, quam ob moderatione uinculorum
fugalitate in ea ad patientiam deneruerunt, ut nec vomibus nec etu-

leo nec alio tormentorum genere induri possent, ut aduersus hanc
sua quicquam molirentur. Quam constantiam eo maxime tempore de-
monstrauerunt, quo Romanorum Armis appetiti fuerunt, nullas enim
lachrymas, quamuis acerrime plereteret emittent, utroque se
morti offerre videbantur. Si cum huius abstinentia sumorite vos
utremini hand vobis aliquot de conubijs restituendum fuerat.

Si verum est quod rominus ait. Sine Cerere et Baccho fugate
Venere[m] et hec quidem de ESSERORVM religione satis sunt.

Verum et non parum in euangelica lege committere mihi videmini
Duobus ea omnia preceptis clauditur ut DEVM PRIMO DILIGAM.

verecundumque, mox proximum (es aut pro proximo habendum que
egret ope) Igitur quatenus preceptum id Christiano uice obseruandum
sit Paulus ubique predicat Quapropter unquamque monet non que
sua sunt querere quod que ad proximum pertineat

Thessalomsibus mandat mure in bonum opus se cohortentur malos corrigant, infir-
mos sustineant pusillimos consolentur, neque quisquam dicat quid ad
me attinet aliorum perditio? Quinguidem nos iussit Christus plurima
nostrorum comodorum negligere ut inter aliorum salute tuerentur Roma

Euseb.

Esseorum fugalitas

proximus

mo id

nis idem affirmavit eos qui fratru salute negligeret in ipso deo
 delinquere cuiusq edificiu diruere. Sutz multa apud en id gen
 dicta, que et supq ostendit quanta proximi nostri cura habere
 debram, quaq illud gerere, ut admicto vbi probaverit, q nihil
 aliud Deum esse existimabat qua prodesse mortalib. Amic h
 us atq portis vetustis oroi dwtapebeaw et apud Cicronem
 no alia ratione in titulo Jouis maximo optimi pponi tradit
 qua qd optimi bnficium. Et Strabo quoq Amasim philoso
 phus tu demu hoies dijs Smillimos esse scripsit tu bn reteris
 faciut. Amegalopolitomis ayator oroi Jone dicit Pausanias
 antea est qd is summus Deus idcirco habeat quonia ide est
 erga hoies beneficentissim9 ostenditur eadem ratione ac sententia
 Greco proverbio avapwros avapwrov daimonior quod si ex
 phratu in C Pliny historia legere possim9 Deus mortali e
 muare mortalem, et her ad eterua gloria via, har proceres
 uere Romani hic est vetustissim9 referendi bumeretib9 gra
 tia mos, ut tales numimb9 ascribat. Igitur tu omi voce laudet
 qui proximu suu muat vos illud vivendi institutu sequimini
 quo nemine subleuare potestas vobis vlla est diuitijs em et opib9
 haud quaqz permittit tu profundissima paupertate vos oppr
 sos pdictis. Sic ea minizu re qua maxime mortalis morta
 lem muare potest vos caretis. At dixerit aliquis orationib9
 pibusq Deu vobis conuiliam9 totuomb9q frequetissimis a penatib9
 absterrem9. Sed hoc cauend9 est ne ~~in~~ istalia dicit illud ex
 Matth

Strabo
qui deo Smillim9

Pausanias

Plin.

D Mattheo interrogatur. Appropinquat mihi populus hic. Mattheus
 ore suo et labijs me honorat. Ceteru cor eoru prout abest
 a me. Sed frustra me colunt docentes doctrinas mandator ho
 minu. Tum Pauli ex Corinthia poro aliud. Ego cum
 venire ad vos feci no venia in eminentia sermonis aut sapi
 entie annuntias vobis testimoniu Dei, no em me iudicam
 quicqz scire inter vos, et pdicatio mea no erat in psuasoris
 humane sapientie verbis, sed in ostentatione sps et potetie.
 Veru no est q idcirco etia proximo inde vos prodesse glorie
 mini quidogdem et si in her monasteria no descendissetis,
 ea fame ratione quibusda auxilio esse no prohiberemini. No
 videtur proximo prodesse quia minorite, na eo modo quisp
 simplex sacerdos quicqz potest muare, sed diuitijs facultatib9q
 vris idcirco nulli prodesse potestis quia minorite. For itaqz
 vestri ordinis delictu est. Quimmo in id comilitu transit
 oibus amicis tanq vobis nuqz noti fuerit renuntatis videmini
 Cleone mitari qui tu pmu Republice tradere institisset to
 vocatis amicis vinculu cu illis velle dixit. Sed quod ille no
 oio malo exemplo fecit (solent em amicitie equu gnq et iustu
 subvertere quod in magistratu turpissim9 est) vos nulla ra
 tione facitis veru quid ego de amicis? tu in partes qz
 ipsos

Cleo.

iplos impijssimi sitis, et si quis unq̄ ex his fuit tu potissimū
 matre vnus es, qui oēs humanos naturalēsq; in mirū effectū
 videris exiisse. Sepius em̄ ex te audiri matre te am̄ et ad
 mopiā delapsam sortitū esse, quā tuo surro fouere, paupertatē
 tenq; eius sustentare tibi necessariū erat celeberrimq; illam
 ἀντιπαλαίωσιν in ea obseruare, quod tu minime hoc in vi-
 uendi genere facere poteris, q̄n̄ quidē si in summa paupertate
 es detentus nō habebis quod ille des ut em̄ Amicus inquit
 domus ipsa diuitis magna habet benefaciendi materiā quod
 et Cicero philosopho Rhuzmito persuasum fuit qm̄ grās 715
 ἐποδομῆναι filias fuisse existimant, quoniam amplissime
 queq; domo maxima beneficia conferre possit. Quapropter
 tū tu sponte paup̄ effectus sis, vñ cuiq; officiosus esse poteris!
 aderat tibi priusq; metiazere summa lazpendi hūm̄ nōia fan-
 cendi facultas honestissimūq; stipendū p̄cipis b̄nficio tibi
 constitutū habebas cā pecuniā optimis actibus lucrabaris nec
 nō minus tū magna uois tua gloria vñ et honorazū dicit
 profitendo plurimus proderas et ut ipsi caneret et ut alijs
 tantū faceret Que dignior Philosophia ista hac tua p̄fessione
 diu poterat? p̄ticeps Senatus te valde amabat in aīoq; illi
 erat in altiore te gradū promouere, vñ et plus indigentibus
 prodesse potuisses. At tu his oibus obliuione transfactus in
 reuerentiā sc̄tisti in qua cū nomini fieri vsu esse possint,
 vere

Seneca
 Rhuzmito

vere vos multa terre pondera tū Homero appella uerim. Homerus
 Quāq; et illud ueror me et eiusdem poete sententia in
 te aliquā uera dep̄he dat? Homerus
 KE μυστῆριος δὲ οἱ ἀέων qua oīs sententia vetustissimus
 autor, eis breuē uitam contingere tradit qui in patres impij
 sunt et nutriendi officū illis nequaq; rependūt. His me
 nō latet quanta mihi tū Chrysostomo sis oriatuz q̄ negat Chrysost
 parentum reuerentia minime queq; retineri debere quoni-
 nus monastice uite se totū dedit, q̄n̄quidē ea seruioz sit et
 oibus alijs p̄ferenda. Sed certe in his diuitis ille uir loquitur,
 qui diuites parentes deserūt suo suffragio nulla in re indigētes
 Stulta em̄ et inepta nimis assertatione pater materne indoles-
 cent, tū filiū equo uio ferre nō possunt spectis oibus delictis
 in illam uite austeritate transire at te miratū minime hac
 laigebit mater minime plorabit frat̄, sed tū maxime illis
 auxilio esse debueras et tū p̄sertim nepos adp̄ita illis proderas
 eo potissimū tpe de bono illo instituto diceseris, quomodo em̄
 aut qbus opibus am̄ matre nutrabis? quibus siticus qua do-
 ctima ex duobus alterū frat̄e institues? tibi em̄ nec erit
 faciūdi orū nec robones illi tui hoc sinezēt quō fortissimū
 illū scōnē aliqua ope proteges, ut maiorā paupertatem tūde
 aliqua

aliqua ex parte propellat, impiissimi certe estis, et in divina scriptura
patrum precepta ex parte committis. Age videamus nun alia etiam in
vestras habere leges infringere possint, quibus ostendat, a recto vos
transire aperissime decessisse et ex plurimis id primo dixerit
non probari bonis viris solitarii studii vite genus quod vos sequi
mini. Cum enim huius exemplo per civitates malas observare de
beatis cogit proximum decet) verbis et mentione castigare in
eis quandoque concessari ut probitis vestre admiratione durti resi
pisceret exemplis de vobis acciperet minime hoc observare curatis
sed monasterijs vestris inclusi ad nemine verba factis nisi is
vos audeat, qui aut aditum aut bonos esse oportet, qui auxilio
exemplis vestris non indigeat, aut si mali sunt hi vobiscum con
sultaturi veniunt, quem funebrem pecuniam retinentes ad reliquos
vadere queant, vosque una tantum ratione illam esse persuadentis, si
edulam alium diuo puta Bonaventuram vel Bernardino vel
cuius alij in monasterio vestro construi fecerit radanez post ad
ditam animam portari mandaverit vestriario aliquid vestri templi
legaverit. O muros vos Dei amicos qui minimis huius rebus
impulsi deum pro partibus ita flertatis ut etiam pessimo in rebus admittit
tat, quia in vestris delictis humati sunt. Agitur retentio romerho
abhorrentes inter vos soli agitis cellulisque inclusi tota die stant
quato melius esset si in respectu omni pietatis illa opera forent
ne inimici solitudinis vestrae calumniari possent. Senecaque illud
adducit

Seneca

adducit homo solus uegnā est, Nō ita Julius Prusius pub
licola unum Romanus paupertatis exemplū fecisse legitur hic Julius Prusius
in domus eius undiqz vicinis respiciam et in aperto esset, et mi
nimo sumptu redemptor quidā eā se euersum et in alia for
una constructurū spondisset, atque tantū dabo si eā
ita edificaueris, ut nō solū vicinis sed vniuersis civibus ex
posita, ut oēs uelū vicini prospicere queat, qua domi mee ratio
one uimatur sic em solent, qui modesta singularitate hoīes cla
ros se faciunt, tōmā in propatulo habent nihil reconditū nihil
secretū retinet, et concessio sic prauorum negotiatores in eptouibz
imponere uolunt in obscuro et tenebris operata se taberna tōdū
ne in doctus emptor sane turpitudine possit agnoscere. Sic et
qui turpia se latē perpetrāt nō se luci exponit sed intera co
clauē aliquod reclusi tōmorant, ne qualis sit eorum actio q̄
possit annotare. autōs ēpa Qui male agit odit lucē et sub
diderit alius, qui indigna cogitata digna reprehensione agit
nemine nisi sui similem admittit, illudqz canit sic in quibz
male dixerit fecerit p̄senti arbitrio agat Quapropter hāc uere
solitudinē nō alia ratione in uobis rudi lege damnatā credi
bile est, et tu qui uisitoconsultus es interū nuda, quā eozegie
monasteria huius vestra leges approbat pessimi felicissimiqz
Imperatores VALENTIANVS, VALENS, GRACIANVS
Lucio p̄fer. p̄to per orientē Quidam ignauie sectatores de
sertis

scitis civitatum numeribus captat solitudines, ac secreta et specie
 religionis cum rebus monachismo congregantur. Hos igitur et in hunc
 comprehensos exinde latebris consulta preceptione mandamus ut
 munera patriarum subeunda renovari ubi pro tenore vestre sancti-
 onis familiarum rerum rareat illerebris, quas per eos censuimus
 vendicandas que publicarum esset subituri munera functionum
 Quam institutionem tametsi non satis equo in monachos auctoritate
 peratores ipsi tulerunt JUSTINIANUS tamen qui cum sub titulum
 de decurionibus tollenda curavit omni suspitione liber fuit enim
 ut Greci tradunt orthodoxos et vir plane Christianus, qui tamen
 in vobis non solitudines solum damnat, sed et ignavia exprobat.
 A Philosophis acceptum Plutarchus scribit Triplex esse virtus
 cuius quidem alterum artificium dicitur. Alterum contemplativum
 Tertium vero voluptatibus inhians, et hoc quidem nemini non im-
 batum in quo Epicurus excellit. Artificium vero si philosophia ta-
 ruerit meptum esse vix magis delictis recitat homines. At con-
 templativum in quo vos ut arbitror numeramini profusus est
 ut ille inquit inutile, videtur quo vos ordine summi illi vici col-
 lorent enim tamen existimetis vos esse sapientes Horatianaque illud
 approbetis Ego me tibi ignesco necius inquit Ceterum
 ut ita degetis ut ex hac solitudine vestra si rationatores aliqui
 demas omnibus fere suis ignoti ignobileque hoc potissimum modo
 cum transigitis Quia in re Epicuri illud dogma fatopere a qua
 nibus viciis reprobatum sequimur dabit Probas quo ille ita fa-
 rit

Justina.

Plutar. 3. vici
de generis

Epicurus

Horati.

cite et per fortidiam vincere nos visit, ut nemo vixit
 quam preceptum quam absurdum esset ille ipse auctor ostendit, qui non alia
 de causa illud edidit quam ut per omnia ora celebraretur, quam ut ali-
 quid supra ceteros scire videretur, cum enim non latere, sed in
 omnium respectu esse debet finge aliquem dei in naturalibus opera
 admirantem, cum eius prudentiam iustitiamque docere potest, cum quid
 honestum sit quid vero dignum predicare latere ne cum equum fue-
 rit? non enim id aliud esset quam si illud facere rogeretur, ne quem
 erudiret, ne ad virtutis mutationem exortaret, ne cui ad honesta-
 tem esset exemplo, Sic Epaminondas ad quadagesimum usque
 annum Thebanis negotiis nihil illis profuit. At contra cum
 eius virtus cepit agnosci immortalis memoria digna fama
 conferit Quod si id preceptum illis tantum Epicurus dedit qui mali
 essent: recte et longe deceptus est quippe qui eos fieri bonos
 fere vetuit. Cum enim quibus vel febre vel humi mala aliqua
 valitudine afficitur et morbum suppimat ratione vitium illud
 alere quodammodo dicitur qui enim potuerit cum mederi curare
 si se ipsum cogitatum prius non dixerit? Cum itaque sit veritas ut
 nemo vos vincere sciat si iuste agitis equum fuit vero exemplo
 nos imitari se minime vestra inter est cognosci ut a melioribus
 emere demum Qui enim cognitionem hanc famamque de hominum vita
 tollunt non aliud agere mihi videntur quam si apparatus rationis lumen
 de medio

Epaminond.

Epicu.

de medio

de medio auferunt, ut vniuersis liceat sine reprehensione quantum
 voluerit inquirere et rapere et vno per tenebras indulgere.
 Atque ea in solitudine eas vos pati penas non absurde aliquis
 existimauerit, quibus apud inferos plerique fontes fabule tra-
 diderunt, et non alia quippe de causa apud eos *Asph* palus
 esse creditur, quam quia vna ratio malos puniendi hoc est obsu-
 ritas vis et ignoratio, quibus ex obliuione in abissum et vastum
 pelagus precipites sunt. Sane Euripides cum mulieres ab alio-
 rum commercio abstinere debeant mille mulieribus vnum *Asph* ex-
 istimant. Quonia sicut ille vel nullo vel malo vsu sunt ita
 viros oportet comi ingenio esse vniuersis prodesse frequenti co-
 nersatione exemplum ceteris dare. Quiaobrem in Euangelio Matth.
 Sic luceat inquit Christus lux vestra coram hominibus ut videant vestra
 bona opera et glorificent patrem vestrum qui est in celis et ad Ephe-
 sios Paulus ne commercium habeatis cum operibus infanziferis te-
 nebrarum, qui ea potius esse arguit: nam qui secreto sunt ab istis
 turpe est vel dicere sed omnia prodita a luce manifesta sunt, nam
 quicquid manifestatur lumine est, quibus vobis alio etiam modo vos
 taxat Apostolus quicquid in hypocrisis munitur a quorum de-
 licto nec vos absque multum recedim. Prisci cum illi Anarcho-
 zite et monachi discretis cum ceteris vestibus utebantur mi-
 nimeque cuius professionis erat ex indumento cognosci poterat
 At vos quibus elegistis ea credo ratione quod natuus ille vel
 leas.

Euripides

Matth.

ephe.

lume

Asph

leas color non arte non tinctura furatus, sic enim quicquid ille fuit max-
 ima ordinis vestri humilitate declarare se mortalibus posse arbitra-
 tus est. At non satis recte Evangelii verba annotant. De sitis igitur
 dicitur soliti vestre quid esuri sitis, aut bibitori neque corpori
 vestro, quibus indumentis vsuri. Vos autem cum de tunica illa vna,
 quam de fune solentemini hoc ostendit, quod alium ferre habitum
 nefas dicitis in hoc oes quasi in velabro olearii roncordes estis
 at recte cum eo vestimento a ceteris differere vos videri vultis quod
 aliud est id quam esse hypocrita. Syllogismo facte isto rationi
 namini. Ordo sumozitarum a sancto homine institutus est cuius
 professores probi, boni iustique vulgo existimant. Si ipse ex
 eis vnus fuero eque ac ceteri bonus iudicabor ceteris enim
 de via oes et rangs sanctum hominem respiciet an id hypocrita
 agere est. Omnes sane qui pter alios supraque vulgum videri
 vult is simulator est et se ipsum coram hominibus contra Euan-
 gelii legis auctoritate iustificat, ut sicuti quique in Pharisaeos
 Saduceos Christus muctus est non dubitare si eo in huma-
 nis agente vestra hanc obseruationem vidisset longe arcius
 contra illos in vos mucturum fuisse integrum conuincit
 planstrum in fortrolles hore exoneratum in hoc fortasse
 aliquos vestrum probaret quod cum ipse quique dixerit porro non
 remanueritis ne sitis veluti hypocrite tetrum obseruant
 cum facies suas qui perspicuum sit hominibus ipsum remnare
 Preceptum illi hoc diligenter obseruat quas si videas non
 media non vigilijs afflictos, iurabis quippe quod iura facit
 facie

Syllog
Sumozitarum

facies suas puerorum genis, tumidis buccis non ebriam quæpiam sed
 ipsius Barthe personam referunt, et hos ego laicos meliores credita et
 longa illa ieiunia observare quam Theophrastus suis pagoda mandavit.
 credere sane beneque de eis opinare nisi occulta fide cognoscere, verum
 id non, dicat quilibet affirmetque de auctoritate Plauti plures oculatus
 testis unus quam auribus decem. Quo enim remissis crebris longa fame
 pati te creda: hi tibi iuxta satyram illud præcis agnatisque præse
 sequipede extat Quisquam inquit Hieronymus rine compositos vel buc
 cis rubentibus videris de armato somnium sunt inter quos præmunt
 sues. Nam et tales viros tenui illa cum speculatione, celestia non respici
 cere Esopus opus fabella illa ostendere voluit quia famelicam
 vulpem per angustam rimam in frumeti ramesas delapsam credidi
 satiram non potuisse tradit, quod res plenus venter minime per tenuem
 penetra. Pallidos fuisse et similes captivos Phylis philosophos
 scripsit Aristophanes cum tamen rarissimus quisque vestitus non pinguis
 cat, quod si alij tetrum sunt marcescuntque facie hi non ob ieiunium
 sed ex natura petrus hanc habitudine acceperunt. Sed fingam vos
 plane ita vivere tam tibi abstinentes esse ut vester legislator sanxit
 an idcirco creditis vos summam apud Deum gratiam propter ieiunium
 mereri? Atque perfecta virtus ieiunium est sed retrahere fundametu
 cum enim crapula cogitationibus studiis virtutibus impedimento sit vix
 institutum fuit ieiunium, quo in castam animam vegeta mens subtilius
 aliorum consideraret et ut Venerea illa titulatione deserta sedibus
 et amatoribus neptis obliteratis totos castitati amicitias dederunt.

Plaut

Res

Hieron.

Esop.

Aristo

gnap

Quapropter non recta comedendi hora ab antiquis non ieiunaret facta
 iusta est, non recte ebriam leges prestatute, sed quoties ab esitatione po
 tuque abstineret ieiunium fuit huius a Iudæis origine Tacitus in his
 ria auctor est. Cum enim illi ab Agypto Mose dante recedentes per so
 ra desertam diutius fame passi sunt, in his rei testimonium crederet
 ieiunia instituisse, que in eorum leges transgressi Christiani obser
 varunt quia in re cum tibi nemo negauerit ieiunet Iudei vel in lege
 illius medicæ memoriâ vel alia de causa: Christiani idcirco ieiun
 uat ut magis vegeto sensu celestium contemplationi mirabatur ut a
 libidinis ab ebrietate, a gula magnopere disticeret Quia ratio
 effectum est ut qui suapte natura abstinentes sunt quod ingenio cele
 res super abhorrentes, mente sobrii his quævis statas illas ieiun
 ium horas nihil tunc vlla fame inopia non impingat declaratur
 id Euangelio Marci in a scribis et pharisæis aditus Eiusdem
 interrogatus quare Apostoli et discipuli non ieiunaret respondit
 quædam sermone aperit opreceptum id non esse. Tanto enim comento
 laici et puri discipuli erant ut laud optime valente necessaria
 vlla medicina esse possit. Ceterum et Hieronymus cum quod biduo Hiero
 ant biduo ieiunaret alteri meliorem non esse scripsit ipse etiam si
 animus integrum ita abstinerent nihil magis bonum existimabo.
 Cum ad Romanos Paulus alius quod credit vescendum esse quibuslibet
 alij aut quod infirmus est oleum vescit quod vescit vescens non despiciat
 et quod non vescit vescens ne mudeat Idem in Corinthia pote
 stia inquit nos non comedat deo neque comedamus aliquid non
 bis super

41

Tacit

J

P. Marc

Hiero

Paul

bis super

bis super neque si non comedam quicquam nobis deest. Idem ad Colossenses
 quicquam iudicandum in cibo aut potu non esse prodidit. Nam quod tanta
 abstinentia utuntur, ut media pene desperent non absimiles illis ego
 opinor, qui cum febricula aliove morbo disparent se pedites ad
 Calleri Jacobi famam ituros vident vel media hyeme nudos in lau-
 retum Maris profecturos: Si enim forte convalescent pristinaque va-
 litudini restitunt et votum soluti erunt, vel ex nimia lassitudine
 flegmibus cruciatur ardenti continuataque febre torquetur, vel ex
 frigore nimio in laterales morbos incidit vni morti adiguntur, sic
 quod votum pro coetationis amuleto venerunt morte ipsa arreliat.
 Igitur si quis sua sponte non ieiunans eas prestare actiones possit
 quas illi qui ieiunia prestare solent haud necessariam haurit illi non
 ieiunandi scrupulositate non operari. Verum ut ad te redeam
 Matti quo consilium istud tuum tam maxime non probem non me-
 diocriter me ratio impellit ipse enim semper huius fuit sententiae in qua
 oes summi iudicij viros continere video cum quis observationibus
 vestris solutus vivere contemnit et probe possit, et inter mundi huius
 rubos et spumas inoffenso pede currere longe maiorem gratiam penes
 Deum adipisci quam duobus abbatibus isti qui renobis inclusi morantur
 Quis enim pauperem vicem multis filijs oppositum solis manibus suis
 et sibi et familiae virtutum iudices parantem Dei tamen nihilominus
 memoriam non credat longe magis relictibus acceptum quam illi sint,
 qui nullam aliam habent curam, quam ornandi, ieiunandi. Ille in
 crastinum quid manducaturus, quod filijs suis praestiturus cum laurellis
 illud meretur sit, ignorat vos non posse quicquam vobis deesse recti estis
 cum ordinaria ex plethotrophys portio nunquam deficiat

Vota

Transitio

41

fame

fame oppro et disiecto vestro agmini opera exhibeat. Hic adde cum qui
 inter tot illerebras sanus et integer vult esse illo meliorem, cui effima
 lesariendi voluntas adsit facultas tamen non egue est in propter. Si enim sa-
 tis solutum bene te nouerit, cum nulla tibi oblectamenta nulle occasiones
 offerrentur in probitate tui praestabas aduersusque vitia eras plane mirus
 (quod autem) abhinc nonnisi ipse quantum libidinis indulgendi comodi-
 tate quicquam habuisti quantum reparandi peruenit: que tamen rarisimo
 animo vltro aduersatus es tuusque ipsius victorem ostendisti. Cum itaque ista
 faciebas nonne te tuum probissimum te fuisse non misereberis et multo quod
 nunc sis clariorem qui etsi peccare velles non tamen commode posses. At
 fortasse verberare ne constantia illa animi robur aliquando frangeret? O
 bella vero ut qui in ipso iuuentutis flore ad quadragimum et eo plus
 annum optimus peruenit, et infractus quidem aduersus vitales fluctus
 Stropulos nunc sex labatur iuuenilibus vitis capiat quicquam mansuetissi-
 mus pullus nunc ranthorius ferox et indomitus euadat non asseram
 tunc hinc rationi quicquam imo ut in pristinum vitam gradum redeas adhor-
 tabor, in quo nullo excellentior futurus es et quo periculo propior
 eo integritatis tuae maiorem laudem reportaturus. Significet hinc troxerim
 quod Paulus scripserit in firmitate fortunam perfici et quod Cicero pro
 uerbio xadepia ta kada dicitur. Cum enim Periauder Corinthis
 mitio populariter summa tui modestia imperium pereret dem vbi de-
 utius regnasset vices moribus tyrannice agere cepisset. Pittacus
 Mitheleneus qui in patria sua summum magistratum gerebat se abdicavit
 in exiliis profectus est diffusus enim de sui ipsius constantia est vbi tunc
 optimus

Periad

Pittacus

Solon

Ches

Virgil.

Plato

Euseb.

2 hom: aduf.

optimum hominem Periclitum in malos mores lapsum agnovit. Periclitum
 bus ergo amicus cum sponte magistratum deposuisset et dicitur in
 respondit Quod ubi audisset sapientissimus ille Solon At inquit quod bona
 sunt maxima difficultate non carent ut merito inde intelligere possis
 Mater tamen arduum sit ut dum quisque bonus esse in magna malefacienti
 occasione perseveret maxime tamen et tanto magis laudandum. Hinc
 ego Chrem suo illo exemplo allusisse crediderim tamen via angustam esse
 dixit que ad salutem duceret Contra apud Maronem nulle ostentat
 iter via lata sed ultima meta precipitat captos. Scripsit Plato
 pugnare sibi ipse omnes homines neminemque esse qui sibi hostis non sit precipue
 amicum inde victoriam esse si se ipsum quis vicerit sic e converso felicitatis
 sui exempli est a se vinci. Quod et Eusebius Pamphilus non per
 misit non enim solus unusquisque nostrum sed adversarios duos habet vo
 luptatem et dolorem quibus futuri eventus desideria aggregantur
 que spei nomine comprehenduntur. Si non improprie loquamur quod dolorem
 preedit timor que voluptatem confidentia est. Sunt autem in nobis he
 fluctuationes quasi nervi quidam aut funes quibus in diversas
 partes trahimur. Rone vero in hoc adigimur ut constanti melioribus
 adherere nos rogat, quod institutum optimum quisque permatiter
 servat nec voluptatibus desiderijs superari se sunt non mirum igitur
 Si usque adeo difficile sit bonum esse tamen intra domesticos (quod amicitia)
 pariter non desit quod nos nisi audacter obsteterimus in malos mores
 vocat. Vere itaque ille sapiens et cunctis incomparabilis prudentia est quod
 per tot rerum angustias salebrosasque itinera salutem suam curat, quod tot diffi
 cultatibus oppressum insuperabilemque se reservat. Iustitia defimunt Ze
 no Cithicus esse prudentiam que suum cuique tribuit: in rebus pertractandis

Temperantia

Zeno

Temperantiam; in perpetendis fortitudinem cuius descriptio partes si omnes
 observaveris nihil erit quo minus te tanquam optimum probissimumque
 virum omnes colant, prudentem te alienique abstinentissimum tandem deprehendi
 in humanis rebus moderatissimum quorum expertus sum. Super est ut in
 perpetendis fortem agnoscam nec existimes cuius me forte sententia est
 ut aliquo modo eos fortes teneam qui frigoris atque medicum patientissimum
 sunt, qui paupertate ultro subire videntur, qui solitudinem ferant neque
 enim id tale est, vix merito ab omnibus honorentur. Si quidem et hinc fortes
 viros, et non Christianos complures extitisse legere memini quod tamen ne
 ad aliquo honore sed summo in odio habeantur ex quibus vix interrum
 Timone proposituro que squalidum tenuissimum, horridum in firmi
 solitudinibus, ardua fodientem Jupiter apud Lucianum admiratur quod
 in humanum genus ita infestus fuit ut ad suum tumultum venientibus mor
 te imperaretur. *μη ποθεν ειναι μαθησ μηδ' ενομα πλε οτι φρασαι*
τους παρ' ειναι εχλην ερονευσ εθελω

Timone

Lucianus

Ne patiam nomine scias hoc nosse quod omnes
 Ad mea venturos busta percipio mori. Ceterum illi for
 ti tandem animo esse, qui ubi summa recte vivendi difficultas adeo ibi
 strem se, infractum, insuperabilem ostendit qua ratione si quisque ma
 gistratus ita se gerit ut bonum nomine ex administratione ardeat is vere
 fortis est et inanimatus tamen cum vulgata parva dicitur ceptum est magistra
 tus virum arguere tamen cognitum fuit, non qui in solitudinibus imprudens se
 prestant summa laude mereri, sed qui in ipso foro in hominum frequentia digna
 memoratu agit vere laudandum esse quapropter veris illi presunt ut non istis
 bonos indices in civitatibus rure comparat. *Ατεννος μηδεις αροετο: αρου*
τολας

rolas aut huius artifices eui ac ferro, quod si aliquod de vobis ille diu
uisset nescio certe cui metallo magis similes esse dixisset, quam plumbo
quod obtusum penetrabile, fragile est, oneribusq; ferendis non satis neco
datum, sic et vos uti arbitror tentationibus ferendis non exercitati dum hac
mundi illecebra expugnari dubitatis in vestra hec conuentiua sedetis
non pectora ostenditis, non cominus retrocedimini, sed per socordia terga
datis: haecq; potissimum fuga gratias euadere contra ipse Jacobi illud in
epistolis dictum approbauerit Beatus vir qui suffert tentatione, qui cum pro
batus est accipiet coronam vite quam promissit dominus his a quibus fuerit de
lectus. Super ut in quo vobis tantopere placetis parumper insistamus
quippe qui paupertate hanc vestram recta in resum vos adportatum arbi
traminim nihilq; supra ea predicatus hanc in re Christum mistari existima
tis, qui non paucus in locis paupertatis sine mentione fecit itaq; ut obser
uaret retru admonuit Nec possideatis inquit ille neq; aurum neq;
argentum, neq; es in crumenis vestris neq; peram ad iter neq; duas tu
mias neq; calciamenta, neq; virgam. Suntq; plura in instructo
nouo similia his exempla. Ceterum nec cum evangelica doctrina vos
in hoc conuenire video. Illud enim inuersus Bohemum dogma in du
Jo 22 constitutione declaratum est fuit habuisse Christum sanctissimos eius
discipulos quasdam facultates neq; gentium dominia quarunda resu
pene eos fuisse, quicquid illis relictum foret eis capiendi retinisse q
sententia ut verissima est ita etiam optima ratio fulcrit, qui haud vici
simile sit nihil illis fuisse quod pauperibus mendicisue potuisset impartiri.
Cur igitur fortasse dixeris mopiam illam suam toties predicat? quod quoniam
quasdam facultates aliquis eorum habuerit iterum tamen mox in paupertatem
delabat

P Jacob

Beatus

Bohemum
doz

delabatur, qui statim mendicus offerebat preceptis illud observabat va
le et vende oia que habes et da pauperibus, quia nec vos excipimini, nec quod
almo vestra hac tempestate observat, aliquem non tantis diuitis BENEDI
CTINI abundaret, non aurea delubra moleret. Carthusienses non tot
possessionibus insultaret quos Regulares vocat Cuius ve Laurentio Leuita
auctore templum et ecclesia Christi sunt pauperes, hoc sci illi pres modo te
pla manebat ecclesiamque quam ditissima facere studebat. Sed video
quid vos impellat ut tantum diuitiarum in pallis in imaginibus in al
tariis ornamentis pauperibus contemptis diffundatis mirum quod alaba
strum non adulterate, sed piose uari in caput suum infunde libenter pas
sus sit Christus quod Zachem diuitem non sit auersatus quod a Neo
demo deratione aromatis unguento fuerit litus que oia declarant
altaria eius auro argentisq; conuenire ut respectiva sunt Quia in re
vobiscum non dissentio nisi que de maximis elemosinis vobis super
rant in alium quocumque usum potius destinaretis, quam ut medici
quicquam inde haberet. Igitur cum apostolus ea que illis dabantur quoquo
titulo rapiendi eis esset vos ut etiam illo superaretis ita restituitis
ut nulla vobis repetitio actio retentio huius rerum concessa sit quo
ducto in pauperes elemosinam beneficentiaq; sustulisset regis ipsa phi
losophum illud aspernari estis beatus est dare quam accipere religio. P Jacob
inquit Jacobus in epistola pura et mimamulata apud Deum et
patre her. miserere orphanos et viduas in afflictione sua quam
hoc vos facitis si nihil est quod largiamini? An tunc magnum ali
quod pietatis opus vos existimatis, cum in domos vidue descenderitis

Beatus
Carth

P Jacob

Subq

subq; salutacionis p̄textu dicitur illis vestris verbis ab ea nō vere
datus nisi ubi infinitis sup̄stitionib; plenam v̄oq; dicto parētem obsequi
tem reddiderit, nō sunt hec misericordie opera nō talem visitationē
laudat Jacobus sed eā q̄ in rebus ipsis aliquo est admittēto. ut si vi
dua facultatib; lapsa sustineat. Si ira vel dolore affecta videas
persuadendo orationib; vi misericordiam animū flectas, si male et spu
ta non mag; memoria castiges: nā et paupertate hanc nō adeo fru
giferam vti vos p̄dicatis nec tantis laudib; tollendā ostendit in Repub.
Plato cui; sententiā Eusebius quoq; Damph emulatus ē. Cū em̄ ille
que diligenter curare magistratus cōueniat declarasset quoz de
vitiis expelli equū esset et hoc quoq; curē illis esse iubet ne diuiti
tie et paupertas aditum in ciuitate habeat, quoniam altere delicias
orū et factiones afferunt altera illiberalitate malignitate disordi
as adde his infames operationes multaq; hūm mala que paupertas fa
cere cogit. Salomō quoq; in parabolis ne nū inquit diuitias atq;
paupertate des nimirū intelligebat sapientissim; viz quātā mali
ex his plerūq; in mortales demerzant, quapropter et Græco ratiōne
παιτὰ οὐ ἀνάγκη ἰδ' γὰρ nihil egue arduū egue malū sit q̄
propter necessitate pauperes nō aggrediantur ad quod alludit Publ
Mim; hominē expezi paupertas docet. Cū nō absimile habem; Græcū
πικρὸν ἔστι λίπος γινώσκων δὲ δακρυάδων quā ob causā Plutarchus
paupertatem ab alijs malū ab alijs magis malū a quibusdā et
maximū malū iudicari auctor est, hinc fit ut suadente vel populi
adigente quosdā vestrū paupertate multa aliq̄n facere conēt, q̄
nec vicijs bonis cōueniūt, nec quicq; honoris ordinī vestro p̄stat
sed ody tantū et infamie causam cui; delicti nō oēs res ego p̄dica
nero, quāquid et graues probosq; q̄ plurimos agnomi sed tū ex s̄ci
brosis

Plato
Euseb.

Salomō

Mim;

Plutarch.

hisis quibusdam cibus, quoz et sospites et intide male audiūt ne
nisi quoz sumi ingenij eruditionisq; p̄ceptora meū tū auur; enim
interrogaret, cur si quicq; indigne a sacris vicijs aliq̄n fit, mali
auctores fere semp; immortas fuisse ostendit tū tamē inter ceteros
hi maxime probentur sumaq; integritatis et prudentie opinione
habeant hoc apologo ita respondisse. Cū vulpes in quosdā paludes
prolapsa esset quod tenuari sumo retineret nō solū exgere, sed nec
mouere quidem se posset rudones at musc; aruleis eā suis mirum
in modum illi; illam affligebat quod respicit; emittens misericordia
motus interrogauit an se musca abigi vellet tū illa nimirū vero iqt
he em̄ iam rucere meo timide nō multū me tā afficiūt at si eas
propuleris famelicę alię sup̄ueniet q̄ maiori me torqueto marca
bit et quicq; sanguinis sup̄ eā oē exhauriet his dicebat ille musc;
rudimib; q; cōparandi eēs isti videntur qui se fratres appellat, q̄ em̄
lorupletes et assidui sunt quoniam multū sanguinis (opes em̄ nostris te
poribus viscera hominū habent) iādiu exgere nō admodū nobis mo
lesti sunt at qui mopia opprimunt illi famelici feroces fēdentesq;
dentibus vni em̄ maximā calamitate in granaria et p̄optuaris red
las inuehunt; facillimeq; adigunt ut etiā nō facienda perpetrent
Traditū est a maiorib; paupertatis comite ubi cōtingit sapientia sed h
illos sapientes intellexit qui ut Augustin; ait cū doctoris suis in
Barathrū demergunt. Nā nisi paupertas hec ita vobis odio ha
beret nō esset cur vos tanq; vulturū cadanezib; insidias strueretis
nō esset cur ad eos q̄ ob malam valitudinē testamēta scribere imp
nō properaretis atq; nullū testamētū nulli rodiali sint q̄b; aut filij
p̄heredent aut proximi agnati p̄tereat; extraneis instituis nisi vobis
ipsis

fact

J

ipsis ut plurimum suadentibus tabularum obsignationibus. Sed hoc parum ad te
 pertinet qui scio te in hac pedibus illigari non poteris melioribus et
 empla, qui mos est tuus mutaberis: verum illud ad te multum pertinet
 quo studijs quibus solum natus es poteris incumbere si enim quae a te gesta sunt
 quibusque modis excellere retro volueris computare. Te plurimum literarum
 professioni, te eruditorum libris debere non negabis esse tu ea natura
 institutus ut nunquam a studio resces, et cum veterum rerum sanctas obliqui
 te rapiat in autoribus pervolvendis es indefessus, que tua diligentia
 de minimo te ad summum gradum extulit, fecitque quod ille aut de Rhe-
 toric consulem ut merito in ea tibi sit exercitatione persistendum
 nisi maxime alicuius impietatis accusari velis, qui tam prospera et
 vegetum ingenium erugine infusa perverteres, et que rarissima habet
 bona Deus concessit negligeres et fere contempneres, quia in re domi-
 tori ipsi munera et nota mizeres, qui contra Evangelium dogma
 margaritas ante porcos suum oculos proiecisset. Itaque tibi cito institutio
 illa probanda est, in qua maximum tuis studiis oritur. Supplicet tibi
 enim ut HOMERUS aut 'ΑΠΟΒΑΙ' est ἑκὼν ἐπικύδεια. Σωφρα
 ὀβάρει ἀλοὶ δῶδιν ἐκὼν δ' οὐκ ἀντις ἐδούτο. Quae autem in hac
 observatione dabitur recte non possunt, se enim nihil de lege remittat
 aut poteris et remmo et frigore marcescere idemque lectioni aliam
 opera dare, non eundem recte opinor et fame et sitim et frigus huius
 corporis mala perpeti, et nihilominus in libris lectandis opera resu-
 mere. Sic abstinendum tibus Hieronymi preceptum dum non palpitemus et
 respirare vix possumus ne in lectione in vigilijs quicquam solito minus
 faciamus. Quapropter cum diuisus hominis stomachus alia aliorum palatis
 placeat aliquisque modico cibo se maxime aliat tamen alius est vix modico
 alatur non potuit recta lege rectis horis, hanc re quicquam in tunc restitui
 gk

Homerus

Hieron

quod si tamen vos observatis ut necesse studioso vico plerumque sit aut non
 a lectione alienari, aut a vestra regula discedere, sed recte domum re-
 moditate tibi otium permixtum in studiis fore, nihilque de pristina illa
 luxuriantis consuetudine diminutum iri, quoniam ea esse arbitrans quod
 tibi fuerit insudandum an minus civiles studia? minime vero, ea enim
 nihil ad vestrum ordinem faciunt. Nam cum fundamentum basisque vestre re-
 ligionis altissima sit paupertas, actio vobis nulla competat nec legitima
 persona in iudicij standi habetis. Humanitatis igitur studia atque non
 tunc sed alieno stomacho tibi insudandum fuerit volentibus te statim Dia-
 lecticum fieri ut tanquam Proculus aliquis in argumentationibus insuperabilis
 fias, suis mureso Aristophanis carmine vix perquisitiorum dicitur toruere
 ut est mos phreatum. Sed et Christi illud preceptum oblivisti et de memoria
 oblitescere nec esse fuerit, sit sermo vestre est quod non non quicquam enim vs-
 tra adtingit ex malo proficiscit adde quod tibi hoc perdidiceres tu ad
 sua illa Theodotiana sed ma Theodotiana deflectere te roget ubi non in
 strumetum nonum unum fides est non enim interceptos Ambrosium, Augustinum
 Nazianzenum Chrysostomum atque horum omnium missas Hieronymum legere li-
 bi promittetur, sed in volumine quaedam scriptorum acruereque duos Alexan-
 dros Srotum, Nicolaum Pselum, Richardum tibi correctionem Angelum
 Clavianum et cum omnes sanctimoniam vite illustre Bonaventuram eos nocte-
 na diurnaque manu versari iubeberis, ut non ultra stomachum operam
 aliquam literaturae nauare posses eo te doctiore existimabit eo meliore
 quo ab elegantia verborum magis abfueris. At non ita humanitatis studia
 auersari sunt primitum illis sacrosanctis precibus cuius rei exemplum tibi ex
 Sosomeo referre oportet fuerit cum nihil non moliret. Iulianus Im-
 perator quo Christianam religionem subuerteret existimavit certissimum
 ma illa

FD

F7

Juliani impietas i Chrest.
 ma illam viam fore si humanarum literarum imperitos Christianos fecisset.
 En cum in his Gregorius Nazianzenus, Basilus magnus multiq; alij ex
 celleret suis ipsis gradus ethnicos superabat, quippe q; eorum inceptas ex
 scriptoribus intelligentes facillime poterat confutare. Sortitur legere tulit
 in eam callidum ut Christiani dogmatis hereticos, traucos, comicos elegos poetas legeret
 Juliani imp.
 ne historias aliene secte a sumis viris editas haberet ne oio vborum
 elegantia ex his autoub; ediceret. Quobrem Apollinaris Synon
 Encyclopaedia illa nobilis exemplo Homerici poematis ad Saubis vsq; i
 perum antiquitate rescussit viginti quatuor libris ex alphabeti ordine
 complexus est. Idem Comedias Menandri mutatus composuit Encyclopaedia
 tragica et Pindari Lyrica felicissime emulat; argumētis et diuina
 mysticisq; nostrae religionis traditione asumptis. Sed te pare elegancia
 ingenio inuentione characteru dicendi praeis illis ostendit, ut nisi non
 semp p antiquis no veritate sed opinione sorideret potuerit Apollinaris
 orbis illis vnus ipse equalis et fore maior existimari. Quod vbi am
 maduerit Julianus edictu suu recidendi planeq; nullius efficacie fu
 turu rognouit cu Chistianam eade ex Syni lectione potuisset addiscere
 q apud Homeru, Menandru, ceterosq; id gen9 poetas legi ipse vetue
 rat, qua ob causa delusus permittosum illud decretu euocant. Vides nunc
 et apertissime perspicis quatu Christianae professioni haru literaru ro
 gnatione vel impietate ille IULIANVS indiravit, quod ex eo facile tu
 ipse poteris intueri, quod vtz quo quis grauior e in diuina scripturis
 autor eo et madioze et castigatioze silo fuit vt Gregos multa maximi
 nois Origeni, Basilu, Nazianzenu quiq; obsequionis merito xpo
 doctores dici meruit inter latinos vnu inter tibi propona. Sic
 rominu, que diffidulter indicabis vtra in re pualuerit elegantiā melle
 ropiosius scripserit an ardentius fidelius maioreq; pietate de diuinis
 scripserit

Hiero. lam

scripserit. In vtraq; em tantu excellit vt vix possit quid superet rognoscere.
 An ego hic permittam instrumētū ac vetus raminu copositu esse. Qua
 propter nec Pindari Flacciq; liza in eo desideres. Psalteriu em iaba
 currit nunc alcauro personat nunc Sapphira tumet, nunc semipete ipse
 ditur nec minus pentametris hexametrisq; casibus eozque sonoru
 est quo que deo sapovon Esau tantu Hebreis leonit. Salomo
 nis Jobiq; res geste referunt. Sed et heroi metru magna autoritate
 illud ostendit quod Deoru muentu praeis tradiderunt quodq; oracula
 no alio dicendi que constabant, vt merito nullius iudicy viros quis existi
 mare possit, qui toto etatis suae tempore leges illis strophis insudant,
 qui edentuli seues barbari illius anseris libros euolunt, quos nulli rei
 maiore cura habent, qua vt antologia (cuz em Plautino vocabulo no
 utar) cautissime sciut mtorquere. Veru quid ego his diuisis mtoro?
 quingide nisi alius factus es et contra villici illius apud Traianillum
 prouibiu et mores et pilum lupis mutasti no dubite eade te metu se
 lize, quippe q; sepius de te audieru nup; consuetudine ista te appro
 baste vt sancta Theologia Diuinitatib; raptionib; inuolunt illudq; ex
 Fastidoro asserbas Christu et apostolos arte dialertica ranaq; vbor
 raptiones nobis tradidisse, sed pura syriceza fide et bonis operibus
 obseruanda scientia hinc cu Ethnib; phis Nestinus patribus nihil
 taret illiq; cu disputatioib; implicatnos existimaret nihil pfererit
 donec a suo viro simplicib; verbis in iusta sententia perducts se no vbor
 aequiis capi posse sed simplicitate sermonis hominib; probitate supe
 rabilem rofessus est. Ve vobis inquit Christus q; transgredietes legem
 dei signim traditiones homi. Atqui vos cu euagelia habiatis veranq;
 Christianoru legem in illis minimu opere nauatis rursusq; hereses vestre
 mstitu

Sueton.

Nestinus

Chrs

Socrates
Diogenes
Plutarch

tu mira super me habet aspirantē. Nō ita tetentus ille Socrates et
in hoc vestri disimulis Diogenes Illi em hūm teuentes si Plutarcho
credimus dicerent Quā multa hic misera misitata, stulta risus me
rapit aspirantē. Sed profecto in re vestra nō possū nō consiliū her
admirari. Cū em hōm vita paucas contenta sit, si in usum aliqu
vestrū a cūmbus postulare nō magnā pecuniarū sūmā hoc noīe
possetis cruscare, quāobrem vtilissimū fuit titulū hūm struendi abij
pribus p̄tendi, quod em magno dispendio ea in re opus est magna q̄q̄
mistic exigenda sunt: hoc quoq̄ euento immodica quātitas breui cōstat
occurrit adher qui marmora donet, conferat impensas, hic nuda et rādi
da signa hic modū argenti dabit. Nō ita prius illi et sanctitate illustres
monachi, qui harenosa Libicq̄ q̄ inculta Thebaidis, q̄ Aegyptiaras so
litudines, qui Sicie sterilia diligebat, atq̄ illis mformes rāucas visūq̄
horrida saxa molebat in quibus diuinis cōtemplationi totos se dederent
Verū quid ego tam remota p̄sequor nōne vestrū mīmē FRANCISCO
in horrentibus illis Apenninis montibz sedem suā delegit vbi nō plures
picturis oculos oblectaret, nō longis ambulatiōibz anī demulceret nō
rōmedicinis cellulis corpus foueret, sed assiduo ieiunio, perpetua cogi
tatione, diuineq̄ maiestatis admiratione oculos, anī, corpus p̄stretet,
quē ex vobis alij imitati merito beatitatis, m̄signe nomē apud poste
ros adepti sunt, quorū exempla si vos sequemini, hand quāq̄ necessa
riū esset elegi de vobis quosdam, q̄ vestri magistri probitate per angulos
et plateas p̄dicaret qui tamq̄ vacuos op̄vites laudibz i celum
eueherent^r ut post mortē pro beato deponant^r Verū et ipse quātū
mep̄tas illas dānaverū Cū video vos mūre salutarī m̄zsq̄ sūrtimo
me

habitatō mo
narchord oli

transito

me magnibus gloriari: quapropter vel multi in vos alluisse Chrm
cognitur fateri. Cū amant inguit primos accubitus in cenis et p̄mas
rathedras in cōuentibus, et salutationes in foro, et vocari ab hoībuz
Rabbi unus est em magister vester nepe CHRISTVS, oēs aut̄ fr̄s
estis, et patre nolite vocare vobis sup̄ terrā, vnus em p̄r vester q̄ in
celis est, ne vocemini magistri vnus em vester est magister nepe Chrs
q̄ p̄ceptū nos Chrystiani et eo amplius seruare debem⁹, quod etiā me
liores quosq̄ veterū tam sup̄bis titulis abstinuisse legim⁹ Quā ratioē
Pythagoras ampulosum illud Sophorū nomē nō recepit maluitq̄ se
Sapientis cultore quā Sapientem dicere. At vobis nō satis ē Sapientis
tū titulo nisi acutissimū illuminatū m̄thromizatū hūm q̄ magissimas
nūgas semp̄ m̄culctis, ut quorūdā noīa sine istius tituli p̄fatione pro
nūtiare nefas ducatis, et tū in dominica oratione Deū alloquētes p̄
n̄r qui es in celis solū dicatis Alonsiū aliquē vel Joachi et v̄rū fr̄ibz
beatū patre appellatis. O mira fatuitatis exempla. O ridiculū vel
potius despondam m̄sapientia et p̄nguis ille p̄r ea salutatione tā gau
det quā qui in paucratio pugilem superauerit quā qui pentathli
victor fuerit declarat⁹. At id̄ aliq̄ rōtioni v̄m⁹ v̄rū p̄rū adesse ad
notam cū dicentē, quotquot in cenobis v̄rū h̄q̄ ordinis sūt p̄uros pu
tes angulos esse que nā portenta hec sunt? omittam⁹ malos de his
differamus qui optimi sunt nū id̄circo Angeli? nōne separatū horz
conditionē a mortali labe Deus voluit? his adde quod et cū literatu
ra illa vestra conditor sit Barcalaurū vocatis, vū queso id nomen
an a buccis an ab ethyimo proprius sit a Barcho? q̄ v̄z tā plura
marū rezū scientia p̄rellat indulgere ei et buccis et Barcho ip̄me liceat.
vemo

Chrs

Pythagore
humilitas

transito

Barcalaurū

Paul

Vemo ad rationatores vestros, qui officij sui memores ea potissimum attigunt que nihil ad mores faciunt, quod quia sunt sanguinis disputant, quod beatorum sunt ordines, quomodo tunc Deus animas hominum questionibus et eluctat Paulo tota celsitudine hora dicendo exmut de his ad Titum inquit ille volo ut confirmes quo soliti sunt, ut bonis operibus presunt quod crediderunt Deo. Hec enim sunt honesta et utilia hominibus. Stultas autem questiones et vanas dialogos et contentiones, et pugnas legales omittite, sunt enim inutiles et vane. Idem Timotheo suadet ut stultas et inutiles questiones respiciat. Quomodo seditiones oriantur. Sunt aliqui et sua somnia, quod sibi confixerunt narrantes sunt et qui se vaticinia se scire profitentur hecque potissimum modo quos verbis ad cultum et pietatem inducere nesciunt abstergere conantur quod merito Hecule in malam rem Johanni de Rupessissa symoniste vestro venit. Cum enim se a Deo admonitum universalis iudicij affirmaret Cuius mundi finem adesse proclamaret, quia dictis eius res non responderent animone ab URBANO quinto captus in custodia mansit. Sunt alij qui sanctorum vitam sepiissime populo predicant Cuius solenne dno Joseph dicitur incidunt de boni quot laudes quot premia quod gratia sonat non satis hinc cum Evangelio vitam istam appellare qui vitam paradisiasticam noluerit sed Apostolus, sed praesertim proponit nullum in celo locum reperit in quem eum reponat, quod cum quibus olitor quidam audisset exclamavit si non est ubi condatis in meam hanc urbem beatissimi viri reponite et ille quidem satis facere nisi in celo indignaretur Joseph. Cum ipse summa concordia cum ceteris presbyteris agat ne qualitate inter eos non homines nobis ipso fugere et Christum illud oblivioni mandare cevit nominis sicut primi et primi sicut nominis. Sed quidam omnino propheta est noster quidam

Rupess

8

quidam Minoritanum sex milia fabularum in unum librum conferre ex illis exemplis pene Christo parem Franciscum facere ut nihil dixerit fecerit in terris Christus, quod egue a Francisco dictum factum non sit alij quod memor ille apud Mattheum dicit non esse discipulum supra preceptum an vilissimus artifex operi suo titulum hunc posuerit non videtur tunc manu propria videtur neminem vestris artis emulum passus et non incomparabilis potentis virtutis sapientis, Christum Deum patrem non alia videtur fecisse quod etiam mortalis homo egerit. At dicitis non nostrum hoc delictum est age vni malefecerit non ex vni peccato omnes nos reos facies? et quod una omnia scabiosa sit totum grege non idcirco repudiabis? Hecule vero sed et hoc omnia culpa est quia cum in ordinariis illis sanctorum laudibus quas quotidie recitare ex pontificia lege tenemini Petrum Paulum Andream ceterosque apostolos cum alios etiam in consortium priorum reletos vni oratione transigatis Christum celebratione paucis verbis vni vni ubi cum ad Franciscum devenit longe plures orationes diffusiorque tractatio de eo recitatis quod omnibus sanctis cum Christo tribuatis Animadverti quibus hoc indoluit, cuius ne baloni esse concessum ut si ipse viri quomodocumque libuerit vitam restitueret falsaque veris immisceret akaphorite multos etiam inter mysticas ephe meridas miserat Christianorum orbi tanta idcirco nemine reclamante, sed iam omnia vobis permittuntur quippe qui tamen aliquid ex canonibus vestris facere prohibeamini nihilominus ex rescripto aliquo concessione quancumque extinguit. Cum tamen in Evangelio factus esse dicat Celi et terra perire quia de lege vna apice cadere cum contra institutiones Francisci traditione quam indulgente Pontifice aliquid factus non amplius Francisci dogma observatis sed non quoddam multo laxius vos ipsi constituitis? ut fuerit via Cur enim

Chrs

Chrs

Cum om̄ tantū felix illud diploma sollicito concedi vobis petisset. Vt si
recet om̄ delicta in sacramento confessionis audire indultaq; pro ratione
pena absolueret. Cum sacerdotū id p̄ns inueneris esset nimirū quod
p̄pos̄ adq̄ita faceret. Conducite vtilissimūq; visum ē si ea vobis
facultas concederet̄ verū hec satis et sup̄. Videat om̄ me eo progressū
esse vt (q; aut) de vno reserare incipiā. Igitur vt causā omnē
vbi Matti breuiter perreueram, ex his q; a nobis prescripta sunt,
que p̄mo hoc impetu dū ardeat m̄tus hic mutati a te instituti
me perturbat effundit effudi scio euidenter potuisti cōprehendere v̄
tam hanc summatim et si ex p̄scripto obseruet̄ nō tamē p̄fectā lau-
dem mereri in qua multa nos agere oporteat ab euāgelio dissidētia
phurima p̄sumus sanctorū patrū traditionib; discrepantia quapro-
pter reuerorū quos laicos vocatis nullus adductos inuare in v̄ba ma-
gistrū, nō tot fallibus obstructū viuendi genus qm̄ si v̄rū p̄ponam;
interorū et humanis delictis inuencūm gem̄ harten; tu cogit loq̄e
faciliorem esse in h̄ v̄a qua salutem apud celestes sibi possit argui-
re, vñ nihil in mora esse dicit, quo minus de sentētia deredas et
deasq; rursus in solutū illud viuendi genus, quo nihil ē grati; reli-
tibus. Addubitas fortasse vulgi voces expanesces, ne tuā hanc resipiscē-
tiam admirant̄ hōies plebei; tanq; inconstantē velliret, sed nescis
quā leuis quāq; futelis sit plebeculę istius rumor, quāq; bono viro
inhiberi habendus ostendit certe id quisq; illa fuit d̄ m̄thodoyas autē
qui in vidua in relictam amplius stare nollet sed vulgi irrisiones
vereretur eas petissimū salibus canillisq; demordentes q; ad sc̄m
das nymphas transcut̄ hoc facto a nutare admom̄tā tradit quem
om̄ giliū asinū abuerat v̄ridi colore depingi iussit per verba v̄rū
n̄rū

134
circūduci, cui; rei admiracionē (assim̄ em̄ hoc colore nō viderant) plerūq;
oēs ai; q̄m per verbum comitabant̄ clamoribus v̄rūq; persequobantur
q; tū a p̄cipio vulgi fabula fuisse cotidie asinus hoc traduceret̄
desiderūt admirari idem vidu; aduenturā p̄sagebat per aliquot em̄ dies
in ore pluriū futurū, sed breui tamē fore vt sermo ille rōtēsceret,
h̄ rei similitud̄ discessione hanc tuam existimato et si em̄ p̄mo nē-
se pluriū admirabūt̄, et illi quidē rudissimi, demde tñ silentio
sup̄rimetur, nā alicui; iudicij viros nō est quod insulturos arbitre-
re quāquidē optime illi noscent nulla te adhuc lege roherere animūq;
vobis dari vt inter v̄as vices experiamini vt religiosus instituta explo-
retis quapropter interea a laicis solo habitu differre, recedendi remā
liberrimā concedi legibus ita raueri, qm̄ eazū vices tenorēq;
seruet nullus criminis infamē notē reū esse pluriūq; exaustimē
autoritatis viros ex monasterijs hoc temporis n̄st̄ro discessos, nihil
ominus tamē inculpate vite candidissimūq; morib; existe. Nō em̄ vt
est apud Paulum personarū respectus ē penes Deū, sit aliquis mona-
chus sit minorista se ex calagunitatis rursus de illis fiat sacerdos vel
etiā oīo se soluat, si bene fecerit gratiā in celo acq̄iet sub quorūq; teg-
mine reperire quilibet bonus poterit sub quorūq; indumento malū male
perdentur. vñ est baptisma om̄i et oēs christiani sum; fratres, et
q; bene meritis polluerit is quo magis p̄ualeat eo melioris rōditionis i; celo
erit: quapropter tū v̄rū materia eorū merita etiā Chrysostom; si. 2. alijs;
vituperatores monachorū scribat q; vna tū alys vitā in hoc serate degunt
nulli p̄fessionē mutati h̄ modo iuste et probe vixerit h̄c potissimum
debes vitā ingredi, vel potius ad eā regredi ne qui alys hū rōsulere tāq;
rem

cum furem solebas tibi ipse sub pessimo consultus. Quam illum negotiorum mi-
 teris qui in mercatissima vicia primis nobilitatis alios venderet ipse sibi acida
 in vappamque depravatam retinebat cum servulus tam in fuga a quopiam deest
 interrogaretur cum dnm relinqueret nonne legisti senariolum illud Cicero mi plam
 nusse mibis. *capitulum octavo de arte deopos.* qui cum sibi ipse non sapit et nisi
 reteris sapiat is plane demens est. Chorochoque furiosior et melitide magis sa-
 tius. *Quid igitur te acceptum videas proximum est ut errorem illum emendes*
 humanam vitam. Plato cum alca reparabat in qua optimus quibus iactis
 aleatorum expectandis est, sed utriusque tunc accidit consequens est quod male accidit
 id arte quod Cominus ait ut corrigas aliquem si id non feceris curullionemque
 et tumorem et calopodia et funem et pallium non exueris, quid ego amplius
 te suspicari possum, quod quod vulgo dicitur desperationem pusillanimitatemque
 in renobium te precipite egisse timore notis et erubescencie in eo te commere
 qua in re vide etiam Hesiodi illud in te torqueat quod est ethimorum penno
 Aristoteli placuit *ovtos in parapsos os autu parala voi bra*
passamivos ta t' errata kai es telos non autu
estlos de a kakivos os in avonti pistata
os de kakiv' avto voru mab' aus akcion
in bonu paupata os av' ap piosavup
oia nosunt. Ceterum et illi
 boni qui ex se ipsis quidem quod agendum sit non sat recte percipiunt, verum boni
 monentibus obtemperant. Tertii vero qui nec ipsi sciunt nec boni monentibus parere
 possunt hi proorsus dementes, et mutiles ab omnibus explodendi sunt. Cum igitur
 tu scatti quem subueveris ne plane malatos factus sis primas huius pa-
 rtes tenere non potueris, sed de gradu deperi te pmissus consequens erit ut
 tu bono et boni tibi consulenti parras neque in tertium ordinem te conyri scias
 unum ab omnibus insanus et minime frangi vix existimeris. Deum rogo det tibi
 meliorem mentem. Vale.

Plat

3 boni
quid

7 Junij. 1533
 Jps. 4 decembris